

Poročilo o poslovanju Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., v obdobju 1-9 2013

Ljubljana, november 2013

KAZALO

POVZETEK	3
UVOD	5
PREDSTAVITEV SKUPINE MERCATOR	5
STRATEGIJA POSLOVANJA SKUPINE MERCATOR.....	7
KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE MERCATOR V OBDOBJU 1-9 2013	8
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V OBDOBJU 1-9 2013.....	9
POSLOVNO POROČILO	10
VPLIV GOSPODARSKIH IN DRUGIH TRŽNIH RAZMER NA POSLOVANJE SKUPINE MERCATOR V OBDOBJU 1-9 2013.....	10
PRODAJA IN TRŽENJE.....	12
INVESTICIJE IN RAZVOJ MALOPRODAJNE MREŽE.....	20
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	23
FINANČNO UPRAVLJANJE	27
MERCATORJEVA DELNICA IN ODNOSI Z VLAGATELJI	28
TRAJNOSTNO POROČILO	31
ODGOVORNOST DO KUPCEV.....	31
ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	32
ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	34
ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA.....	35
ODGOVORNOST DO DOBAVITELJEV	36
ODGOVORNOST DO KAKOVOSTI.....	36
RAČUNOVODSKO POROČILO	38
RAČUNOVODSKE USMERITVE	38
ZGOŠČENI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE MERCATOR	38
Zgoščen konsolidirani izkaz finančnega položaja	39
Zgoščen konsolidirani izkaz poslovnega izida.....	40
Zgoščen konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa	40
Zgoščen konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala	41
Zgoščen konsolidirani izkaz denarnih tokov.....	42
Pojasnila k zgoščenim konsolidiranim medletnim računovodskim izkazom.....	43
ZGOŠČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE POSLOVNI SISTEM MERCATOR, D.D.....	45
Zgoščen izkaz finančnega položaja	46
Zgoščen izkaz poslovnega izida	47
Zgoščen izkaz vseobsegajočega donosa	47
Zgoščen izkaz sprememb lastniškega kapitala	48
Zgoščen izkaz denarnih tokov.....	49
Pojasnila k medletnim računovodskim izkazom.....	50
IZJAVA POSLOVODSTVA	52

POVZETEK

Skupina Mercator je v obdobju 1-9 2013 realizirala dobri 2 milijardi EUR čistih prihodkov iz prodaje.

Na trgu še vedno zaostrene gospodarske razmere

V evrskem območju se je nadaljevala nizka gospodarska aktivnost, kazalniki razpoloženja in gospodarske klime pa nakazujejo izboljšanje v prihodnjih mesecih. Nekoliko se je omilila tudi napoved padca bruto domačega proizvoda, ki bo po zadnjih podatkih znašala -0,4 %.

Za nekatere trge Mercatorjevega delovanja (Srbija, Bosna in Hercegovina ter Črna gora), se napoveduje rast bruto domačega proizvoda, medtem ko naj bi na Hrvaškem in v Sloveniji beležili padec. Na vseh trgih se je zaostrovanje razmer na trgu dela v drugi polovici leta 2013 umirilo, na tujih trgih pa še vedno dosega visoke vrednosti, še posebej v Bosni in Hercegovini, kjer močno presega 40 %. Posledično je na trgu manjša kupna moč, potrošniki pa so pri svojih nakupih bolj preudarni in nagnjeni k varčevanju.

Mercator realiziral nekaj več kot 2 milijardi EUR prihodkov iz prodaje

V obdobju 1-9 2013 je Skupina Mercator realizirala 2,06 milijarde EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar predstavlja 3,6 % manj glede na enako obdobje lanskega leta. Nižji prihodki so predvsem posledica oteženih gospodarskih okoliščin, dvig DDV-ja v Sloveniji ter manjša prodaja sezonskih izdelkov zaradi nizkih temperatur v pomladnih in poletnih mesecih. V Sloveniji smo beležili padec prihodkov (3,9 %), prav tako tudi na večini tujih trgov. Rast prihodkov smo realizirali v Srbiji (3,2 %).

V prvih treh četrletjih letošnjega leta se je glede na lansko leto povečal delež prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo, kar kaže, da so razmere na trgu še vedno zaostrene, saj so naši kupci še bolj preudarni pri nakupih trajnejših dobrin ter oblačil.

Prilagajamo se trendom na trgu ter željam naših kupcev

Na vseh trgih Mercatorjevega poslovanja smo vzpostavili prenovljen sistem zvestobe Pika kartica, ki je bil med kupci dobro sprejet. Večji projekt v obdobju 1-9 2013 je bil tudi redefiniranje sosedskih prodajaln po konceptu Mercator SOSED, pri katerem sta ključna ponudba svežega programa ter hitra nakupovalna pot – dva izmed dejavnikov, katerim sodobni kupec daje velik poudarek. Aktivno smo nadaljevali s projektom Iz domačih krajev, v okviru katerega posebej označujemo

100 % slovensko meso ter mleko in mlečne izdelke, povečujemo pa tudi delež sadja in zelenjave slovenskega porekla.

Investicije usmerjene v prenovi obstoječih maloprodajnih enot in procesov

Skupina Mercator je omejila sredstva namenjena investicijam, in tako v obdobju 1-9 2013 investirala 15,8 milijonov EUR, kar je manj kot tretjina investicij realiziranih v enakem obdobju lanskega leta. V oktobru so bile glavne investicijske aktivnosti usmerjene v prenovi sosedskih prodajaln v Sloveniji.

Spremembe v sestavi Skupine Mercator

V obdobju 1-9 2013 so nastopile številne spremembe v sestavi Skupine Mercator. V prvi polovici leta so se dejavnosti družb Intersport, Modiana in Tehnika na tujih trgih prenesle na Mercatorjeve družbe na vsakem posameznem trgu. Kasneje se je izvedla tudi pripojitev teh družb na Mercatorjeve družbe. V Sloveniji se je izvedla pripojitev družbe M - Tehnika, d.d., na družbo Mercator, d.d., družbi Intersport ISI, d.o.o., ter Modiana, d.o.o., Slovenija, pa še vedno obstajata kot samostojni pravni osebi. Poleg tega sta bili likvidirani družbi, ki nista opravljali poslovne dejavnosti, in sicer M.COM, d.o.o., ter Mercator - K, l.l.c., s katero je bil Mercator prisoten na trgu Kosova.

Skupina realizirala dobiček iz poslovanja v višini 20 milijonov EUR

V obdobju 1-9 2013 smo uspeli s stroškovno racionalizacijo realizirati nižje stroške, in sicer smo privarčevali že več kot 27 milijonov EUR. V obdobju 1-9 2013 je Skupina Mercator realizirala pozitiven poslovni izid iz poslovanja v višini 20 milijonov EUR. Nižji poslovni izid glede na enako obdobje lanskega leta je posledica nižjih prihodkov v Sloveniji in na Hrvaškem ter slabše prodaje tekstilnega in tehničnega programa.

Prvo četrletje leta 2013 je bilo za poslovanje Skupine Mercator najbolj oteženo, v tem obdobju se je tudi v največji meri generiral negativen poslovni izid. Izboljšanje poslovanja je sledilo šele v drugem četrletju ter se v največjem obsegu nadaljevalo v tretjem četrletju. Skupina je iz poslovanja vsa tri četrletja leta 2013 generirala dobiček, pri čemer je bil ta najnižji v prvem kvartalu, in sicer 983 tisoč EUR, najvišji je bil v drugem kvartalu, in sicer 10,4 milijona EUR, v tretjem četrletju 2013 pa je bilo iz poslovanja realiziranih 8,5 milijona EUR.

**Dosežen načelen dogovor o ključnih pogojih
dolgoročnega prestrukturiranja finančnih
obveznosti**

Mercator je dosegel načelen dogovor s koordinacijsko skupino upnikov, ki jo sestavlja šest ključnih bank upnic, o glavnih pogojih dolgoročnega prestrukturiranja dolga Skupine. Predlog za prestrukturiranje, ki je bil na srečanju dne 5.11.2013 predstavljen tudi ostalim bankam upnicam, je pomemben korak do finančne stabilnosti Skupine. Po pričakovanjih bo proces uspešno zaključen do konca leta.

UVOD

PREDSTAVITEV SKUPINE MERCATOR

Osebna izkaznica družbe

Skupina Mercator je ena največjih gospodarskih skupin v Sloveniji ter v celotni regiji Jugovzhodne Evrope. V Sloveniji je prisotna z 8 družbami, na ostalih trgih Jugovzhodne Evrope v okviru Skupine Mercator posluje 9 odvisnih družb. Obvladujoča družba Skupine je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., s sedežem v Republiki Sloveniji.

Poslovni sistem Mercator, d.d.

Telefon	(01) 560 10 00
e-naslov	info@mercator.si
Spletna stran	www.mercator.si
Sedež družbe	Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana
Dejavnost	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah pretežno z živili (G 47.110)
Matična številka	5300231
Davčna številka	45884595
Osnovni kapital družbe na dan 30.9.2013	157.128.514,53 EUR
Število izdanih in vplačanih delnic na dan 30.9.2013	3.765.361
Kotacija delnic	Ljubljanska borza, d.d., borzna kotacija, prva kotacija, oznaka MELR

Korporativno upravljanje družbe

Nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., se je v obdobju 1-9 2013 sestel petkrat. Po zaključku devetmesečnega obdobja, se je nadzorni svet sestel na šesti letošnji seji, in sicer dne 8.10.2013.

Na 12. seji dne 29.1.2013 se je nadzorni svet seznanil s poročilom o nerevidiranih rezultatih poslovanja Skupine Mercator za leto 2012, s poročilom o učinkih prevrednotenja nepremičnin in naložbah v kapital odvisnih družb na pošteno vrednost ter o oslavitvah nekaterih sredstev družb Skupine Mercator na dan 31.12.2012.

Na 13. seji dne 6.3.2013 je sprejel Letno poročilo za leto 2012 Skupine Mercator in družbe Mercator, d.d., se seznanil z odločitvijo uprave družbe Mercator, d.d., da se odpoveduje nagradi za poslovno uspešnost za leto 2012, se seznanil s potekom prodaje večinskega dela delnic družbe Mercator, d.d. Seznanil se je tudi z informacijo o procesu pogajanj z bankami za refinanciranje dolgov, potrdil vrednosti in kategorije kazalnikov za ocenjevanje uspešnosti uprave družbe Mercator,

d.d., za poslovno leto 2013, sprejel poročilo o pripojitvi družbe M - Tehnike, d.d., k družbi Mercator, d.d., ter informacijo o statusu aktivnosti izhoda Mercatorja iz trga Albanije in Bolgarije.

Na 14. in 15. seji se je nadzorni svet seznanil s potekom prodaje večinskega dela delnic družbe Mercator, d.d., in s potekom pogajanj z bankami za refinanciranje dolgov. Nadzorni svet se je seznanil tudi z informacijo o statusu aktivnosti izhoda Mercatorja iz trga Albanije in Bolgarije. Potrdil je Poročilo o izvajanju zavez v postopku domnevnega kartela po odločbi Urada republike Slovenije za varstvo konkurence, ter Poročilo o izvajanju zavez v postopku domnevno prevladujočega položaja po odločbi Urada republike Slovenije za varstvo konkurence.

Na 16. seji, dne 27.8.2013, se je seznanil s prestrukturiranjem Modiane ter s potekom pogajanj z bankami za refinanciranje dolga. Seznanil se je z informacijo o statusu aktivnosti izhoda Mercatorja iz trga Albanije in Bolgarije ter z namenom družbe Mercator, d.d., da za potrebe

izvedbe postopka prostovoljne likvidacije družbe Mercator - B, e.o.o.d, družbo dokapitalizira.

Dne 18.6.2013 je Skupščina delničarjev družbe Mercator, d.d., izvolila novega člana nadzornega sveta, ki zastopa interese delničarjev, Bojana Branka.

Svet delavcev je na seji dne 3.7.2013 razrešil člana nadzornega sveta, ki zastopa interese delavcev, Sandija Lebna, in imenoval novo članico Vesno Stojanovič.

Dne 8.10.2013 je potekala šesta letošnja seja nadzornega sveta, na kateri se je seznanil s potekom projekta pogajanja z bankami-upnicami o reprogramu kreditov in procesa prestrukturiranja poslovanja ter s poročilom o preveritvi posameznih poslov družbe sklenjenih pod bivšo upravo ter sprejel sklep o pripravi odškodninskih tožb zoper odgovorne člane bivše uprave.

Konec meseca oktobra 2013 je članici nadzornega sveta, ki zastopa interese delavcev, Mateji Širec, potekel mandat. Tako je Svet delavcev na seji dne 4.11.2013 imenoval novega člana, Veljka Tatića.

Sestava Skupine Mercator

Skupino Mercator so na dan 30.9.2013 sestavljale naslednje družbe:

SKUPINA MERCATOR	
MERCATOR TRGOVINA SLOVENIJA IN HRVAŠKA	DRUGE POSLOVNE DEJAVNOSTI
Poslovni sistem Mercator, d.d., Slovenija Mercator - H, d.o.o., Hrvaška (99,9 %) Mercator IP, d.o.o., Slovenija (100,0 %) M - Energija, d.o.o., Slovenija (100,0 %)	Intersport ISI, d.o.o., Slovenija (100,0 %) Modiana, d.o.o., Slovenija (100,0 %) Mercator - Emba, d.d., Slovenija (100,0 %)
MERCATOR TRGOVINA JUGOVZHODNA EVROPA	MERCATOR NEPREMIČNINE
Mercator - S, d.o.o., Srbija (100,0 %) Mercator - BH, d.o.o., Bosna in Hercegovina (100%) M - BL, d.o.o., Bosna in Hercegovina (100,0 %) Mercator - CG, d.o.o., Črna gora (100,0 %) Mercator - B, e.o.o.d., Bolgarija (100,0 %) Mercator - A, sh.p.k., Albanija (100,0 %) Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Makedonija (100,0 %)*	Mercator - Optima, d.o.o., Slovenija (100,0 %)** M - nepremičnine, d.o.o., Slovenija (100,0 %) Investment Internacional, d.o.o.e.l., Makedonija (100,0 %)*

* Družba ne izvaja poslovne dejavnosti.

** Družba je v postopku likvidacije.

Podružnice

Družbe Skupine Mercator na dan 30.9.2013 niso imele podružnic.

Druge organizacije

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je ustanoviteljica Ustanove Humanitarne fundacije Mercator, ki je namenjena humanitarni podpori Mercatorjevim zaposlenim.

Družba Mercator - S, d.o.o., je ustanoviteljica Fondacije solidarnosti Mercator v Srbiji, družba Mercator - CG, d.o.o., pa Fondacije solidarnosti Mercator v Črni gori. Organizaciji sta namenjeni solidarni pomoči socialno ogroženim sodelavcem.

STRATEGIJA POSLOVANJA SKUPINE MERCATOR

Vizija

Mercator bo največji, najuspešnejši in najučinkovitejši trgovec v regiji.

Poslanstvo

- Zadovoljni potrošnik nas prepoznava kot najboljšega trgovca, ki ponuja vse, kar ponuja diskont in mnogo več.
- Zaposleni z **nasmehom na obrazu in žarom v očeh** so ključna konkurenčna prednost, ki bodo lahko v stabilnem okolju razvijali svoje potenciale.
- Stremimo k **stabilni lastniški strukturi**, ki bo podpirala razvoj družbe na osnovi doseženih uspehov.
- Mercator si prizadeva za doseganje **zaupanja vseh deležnikov**.

Načela korporacijskega delovanja

Naše skupno delo naj bo:

Motivirano

Enostavno

Racionalno

Ciljno usmerjeno

Ambiciozno

Temeljito

Osredotočeno na dobičkonosnost in razvoj

Radoživo

KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE MERCATOR V OBDOBJU 1-9 2013

	1-9 2013	1-9 2012	Indeks 1-9 2013/ 1-9 2012
Prihodki iz prodaje (v 000 EUR)*	2.063.287	2.141.284	96,4
Poslovni izid iz poslovanja (v 000 EUR)	19.862	33.790	58,8
Poslovni izid pred obdavčitvijo (v 000 EUR)	(19.139)	(18.062)	106,0
Poslovni izid obračunskega obdobja (v 000 EUR)	(17.577)	(22.002)	79,9
EBITDA (v 000 EUR)	81.956	95.089	86,2
EBITDAR (v 000 EUR)	126.245	137.301	91,9
Naložbe v osnovna sredstva (v 000 EUR)	15.845	55.976	28,3
Čista dobičkonosnost prihodkov iz prodaje	(0,9%)	(1,0%)	82,9
EBITDA / prihodki iz prodaje	4,0%	4,4%	89,4
EBITDAR / prihodki iz prodaje	6,1%	6,4%	95,4
Število zaposlenih iz ur	22.022	23.002	95,7
Število zaposlenih po stanju	23.157	24.208	95,7

* Padec prihodkov je v veliki meri pogojen z obsežnejšim zapiranjem maloprodajnih enot ter z izstopom iz trgov Albanije in Bolgarije. Neto efekt odpiranja in zapiranja maloprodajnih enot v obdobju med 30.9.2012 in 30.9.2013 po trgih je prikazan v spodnji tabeli:

	SLOVENIJA	HRVAŠKA	SRBIJA	BOSNA IN HERCEGOVINA	ČRNA GORA	ALBANIJA	BOLGARIJA	SKUPINA MERCATOR
Neto efekt odpiranja in zapiranja maloprodajnih enot (sprememba v m ²)	(13.409)	(20.386)	5.519	(1.440)	(482)	(4.617)	(7.282)	(42.097)

PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V OBDOBJU 1-9 2013

Razvoj maloprodajne mreže

V obdobju 1-9 2013 smo:

- investirali 15.845 tisoč EUR,
- dezinvestirali 6.912 tisoč EUR,
- na vseh trgih delovanja pridobili 15 novih enot oziroma 11.207 m² novih bruto površin, kar vključuje lastne nepremičnine in poslovne najeme,
- na vseh trgih delovanja zaprli 39 enot oziroma 44.621 m² bruto površin, ter zaradi preureditev in posodobitev maloprodajne mreže dodatno zmanjšali bruto površine za 7.007 m².

Spremembe v sestavi Skupine Mercator

Skladno s strategijo zastavljeno v Srednjeročnem gospodarskem načrtu za obdobje 2013-2016, so se v obdobju 1-9 2013 na trgih Srbije, Hrvaške in Bosne in Hercegovine dejavnosti družb Intersport, Modiana in Tehnika prenesle na matične družbe na vsakem posameznem trgu. Na slovenskem trgu je bila družba M - Tehnika, d.d., s 1.7.2013 pripojena k družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. Družbe Intersport H, d.o.o., Modiana, d.o.o., Hrvaška, ter Mercator centar tehnike d.o.o., Hrvaška, so bile pripojene k družbi Mercator - H, d.o.o., s 5.7.2013. Družbi Intersport S-ISI, d.o.o., ter Modiana, d.o.o., Srbija, sta bili pripojeni k družbi Mercator - S, d.o.o., s 15.8.2013. Prav tako sta bili družbi Intersport BH, d.o.o., ter Modiana, d.o.o., Bosna in Hercegovina, pripojeni k družbi Mercator - BH, d.o.o., in sicer s 13.9.2013. Zaključil se je likvidacijski postopek, s katerim je prenehala delovati družba Mercator - K, I.l.c., Kosovo. Dne 30.9.2013 pa je bila iz sodnega registra izbrisana družba M.COM, d.o.o., ki poslovne dejavnosti ni opravljala.

Skladno z zaustavljenim projektom monetizacije Mercatorjevih nepremičnin, so bile iz sodnega registra izbrisane družbe Argentum, katerih edini družbenik je bila družba Poslovni sistem Mercator, d.d.

Korporativne dejavnosti

Konec januarja 2013 je uprava družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na seji nadzornega sveta, ter na novinarski konferenci, ki je sledila seji, predstavila nerevidirane rezultate poslovanja Skupine za leto 2012. Revidirani rezultati za leto 2012 za Skupino Mercator ter družbo Poslovni sistem Mercator, d.d., so bili obravnavani na seji nadzornega sveta v mesecu marcu 2013.

Dne 17.1.2013 je Mercator sodeloval na Roadshow-u, predstavitvi namenjeni investitorjem in finančnim partnerjem. Ob tem so bile predstavljene tudi informacije vezane na izdajo komercialnih zapisov družbe Mercator, d.d.

Dne 26.2.2013 je stopil v veljavo Predpogajalni sporazum, ki so ga sklenile vse družbe v Skupini Mercator in banke kreditodajalke. Dne 28.6.2013 je bil sklenjen spremenjen in dopolnjen predpogajalni sporazum, ki omogoča odlog zapadlosti glavnih vseh kreditnih obveznosti do 31.12.2013. Skladno s tem sporazumom se končni dogovor pričakuje do 31.12.2013.

S 1.3.2013 je v veljavo stopila nova organizacijska struktura Skupine Mercator, ki tako pokriva naslednja tri krovna področja: **Mercator trgovina Slovenija in Hrvaška, Mercator trgovina Jugovzhodna Evropa te Finance in informatika.**

Dne 18.4.2013 je Mercator sodeloval na Investicijski konferenci Ljubljanske borze, katere namen je ohranjati in krepiti zaupanje med vlagatelji in borznimi družbami. Na konferenci je poleg Mercatorja sodelovalo še osem družb Prve kotacije Ljubljanske borze ter devet domačih in štirje tuji institucionalni vlagatelji.

Na 19. redni skupščini družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ki je potekala dne 18.6.2013, je bil za novega člana nadzornega sveta, predstavnika interesov delničarjev, izvoljen Bojan Brank. Prav tako so delničarji na skupščini imenovali revizijsko hišo Deloitte revizija, d.o.o., za revizorja družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2013.

Dne 3.7.2013 je bila za novo članico nadzornega sveta, predstavnico interesov zaposlenih, imenovana Vesna Stojanović. Dne 4.11.2013 pa je bil za novega člana nadzornega sveta, tudi predstavnika interesov zaposlenih, imenovan Veljko Tatić.

POSLOVNO POROČILO

VPLIV GOSPODARSKIH IN DRUGIH TRŽNIH RAZMER NA POSLOVANJE SKUPINE MERCATOR V OBDOBJU 1-9 2013

Gospodarske razmere na trgih poslovanja v obdobju 1-9 2013¹

V evrskem območju kazalniki gospodarske aktivnosti v začetku drugega polletja kažejo rahlo poslabšanje, vendar pa kazalniki razpoloženja in gospodarske klime še naprej nakazujejo izboljšanje gospodarske aktivnosti v prihodnjih mesecih. Zaradi izboljšanih pričakovanj je ECB septembra nekoliko omilila napoved padca BDP v evrskem območju za letošnje leto, ki naj bi bil 0,4-odstoten (prej -0,6 %).

V Sloveniji je bila večina vrednosti kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti na začetku drugega polletja na podobni ravni kot v začetku leta. Po močnem poslabšanju na začetku leta se je zaostrovanje razmer na trgu dela v zadnjih mesecih prekinilo, medtem ko se je kakovost bančnih terjatev v slovenskem bančnem sistemu v zadnjih mesecih dodatno poslabšala. Ob prvih znakih okrevanja v evrskem območju, ki bo po pričakovanih postopno vplivalo na povečanje izvoza, se bo po napovedih UMAR-ja še naprej krčilo domače povpraševanje. Dejavniki, povezani predvsem s sanacijo bančnega sistema in konsolidacijo javnih financ, pa predstavljajo tudi največje tveganje za dodatno poslabšanje gospodarskih razmer.

Evropska centralna banka ohranja obrestno mero za operacije glavnega financiranja na stopnji 0,50 %. To predstavlja rekordno nizko raven in posledično vpliva tudi na nizko raven 6-mesečnega Euriborja. Ta se je na koncu septembra 2013 sicer povišal glede na stanje na začetku leta, a še vedno dosega nizko raven. Povprečna vrednost 6-mesečnega Euriborja v obdobju 1-9 2013 je tako bila 0,333 %, in je precej nizka v primerjavi z enakim obdobjem lani, ko je povprečni 6-mesečni Euribor znašal 0,982 %.

¹ Gospodarske razmere so komentirane na podlagi naslednjih virov podatkov: UMAR (Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj), Banka Slovenije, EBRD (Evropska banka za obnovo in razvoj), S&P (Standard&Poor's rating services) in statistični uradi posameznih držav.

Slovenija

Letošnjo inflacijo (2,3 %) bodo podobno kot lani zaznamovali predvsem davčni vplivi, vendar bo zaradi nadaljnjega krčenja gospodarske aktivnosti rast cen kljub dvigu DDV nižja kot lani. V letih 2014 in 2015 bo ob trenutno sprejetih ukrepih na davčnem področju in ob odsotnosti cenovnih šokov iz tujine inflacija nižja kot letos, nekoliko pod 2 %. Pomembno tveganje za pričakovano rast cen v teh letih predstavljajo morebitni dodatni ukrepi na davčnem področju. Letošnje zmanjšanje bruto domačega proizvoda (-2,4 %) bo znova posledica padca domače potrošnje. Ob nadaljevanju fiskalne konsolidacije in zaostrenih razmer na trgu dela in v bančnem sistemu se bo BDP v letu 2014 nadalje zmanjšal (-0,8 %), manjša rast se pričakuje šele v letu 2015. Zaradi poslabšanja razmer na trgu dela, znižanja plač, omejevanja javnofinančnih izdatkov za transfere in večje previdnosti potrošnikov pri nakupih se bo zasebna potrošnja tudi letos znižala (-3,5 %), medtem ko se bo ob nadaljnjem zmanjševanju izdatkov za končno potrošnjo državna potrošnja letos zmanjšala za 2,5 %. Vse večje bonitetne agencije so letos znižale bonitetno oceno Slovenije in kot ključne razloge za poslabšanje navedle težave v bančnem sistemu (letos so bile dodatno znižane tudi bonitetne ocene največjih slovenskih bank), naraščajoči javni dolg in slabe obete za gospodarsko rast. V zadnjih dveh letih se je donosnost slovenskih državnih obveznic povečala in dosegla podobne ravni kot v najbolj izpostavljenih državah članicah evrskega območja. Bonitetne ocene Slovenije sicer ostajajo boljše kot v nekaterih drugih izpostavljenih državah, vendar se je cena zadolževanja za Slovenijo v zadnjih mesecih povečala bolj in se je v začetku septembra gibala nad 6 %, kar je približno 2 o. t. višje kot v Španiji, Italiji in na Irskem.

Srbija

Po oceni Narodne banke Srbije naj bi bila rast BDP v Srbiji v letu 2013 pozitivna, ocene napovedujejo 2,0 % rast, EBRD pa predvideva za leto 2013 rast BDP-ja v višini 2,2 %. Stopnja inflacije je v letu 2013 zopet poskočila in naj bi po ocenah znašala 9,8 % (v letu 2012 je dosegla 11,9 %). Povprečni tečaj srbskega dinarja je v obdobju 1-9 2013 znašal

112,68 RSD za 1 EUR, medtem ko je povprečni tečaj v enakem obdobju lanskega leta znašal 112,89 RSD za 1 EUR, kar pomeni minimalen padec. Na dan 31.12.2012 je tečaj znašal 113,72 RSD za 1 EUR, za leto 2013 se ocenjuje, da naj srbski dinar ne bi presegel 118 RSD za 1 EUR. Rating Srbije se je v letu 2012 znižal na BB-, z negativnimi obeti.

Hrvaška

Po oceni EBRD bo BDP v letu 2013 padel za 0,8 %, stopnja inflacije naj bi znašala 3,1 %. Povprečni devizni tečaj hrvaške kune v obdobju 1-9 2012 je znašal 7,52 HRK za 1 EUR, za enako obdobje letošnjega leta le-ta znaša 7,56 HRK za 1 EUR. Rating Hrvaške ostaja, kot je bil nazadnje znižan v letu 2012, t.j. BB+, v letu 2013 pa so se obeti znižali s stabilnih na negativne.

Bosna in Hercegovina

Po oceni EBRD naj bi bila rast BDP-ja minimalna, in sicer v višini 0,1 %. Stopnja inflacije v letu 2013 naj bi bila na ravni 1,7 %, na podobnem nivoju kot predhodno leto. Velika težava v Bosni in Hercegovini je izjemno visoka brezposelnost, ta znaša že več kot 40 %. Tečaj konvertibilne marke je fiksno vezan na evre in znaša 1,95583 KM za 1 EUR. Rating Bosne in Hercegovine je bil marca 2012 ohranjen na B, s stabilnimi obeti.

Črna gora

Za leto 2013 EBRD napoveduje gospodarsko rast v višini 0,8 %. Stopnja inflacije naj bi znašala 2,7 %. Le-ta je leta 2012 znašala kar 3,6 %. Uradna valuta v Črni gori je evro. Rating Črne gore se je nazadnje spreminjal junija 2012, od takrat ostaja BB-, s stabilnimi obeti.

Spremenjeno obnašanje potrošnikov in vpliv tržne situacije na potrošnje

Za razliko od nekaterih evropskih trgov, kjer se že čuti boljše razpoloženje in optimistična pričakovanja za prihodnost, pa imajo na večini trgov Mercatorjevega delovanja, predvsem na tujih trgih, potrošniki še vedno **pesimistična pričakovanja** in so pri nakupih **preudarnjši in bolj nagnjeni k varčevanju**.

V **Sloveniji** se trend racionalizacije potrošnje nadaljuje, kaže pa se izboljšanje pričakovanja za prihodnjo potrošnjo. Potrošniki se s krizo in posledicami, ki jih le-ta prinaša, spopadajo predvsem s preišljeno potrošnjo, odpovedovanjem določenim dobrinam in zmanjšanjem »nepotrebnih« stroškov, povečuje se tudi delež tistih, ki nakupujejo pri diskontnih trgovcih. Po raziskavi statističnega urada Republike Slovenije je bila v mesecu septembru 2013 vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov za 14 odstotnih točk višja kot v septembru lanskega leta ter 4 odstotne točke višja od povprečja za leto 2012. Prav tako so potrošniki tudi bolj optimistični glede primernosti trenutka za varčevanje. Stopnja brezposelnosti v Sloveniji se je glede na enako obdobje lanskega leta povečala, glede na prvo polovico leta 2013 pa se je znižala in trenutno znaša nekoliko pod 13 %.

Tudi na **tujih trgih** Mercatorjevega poslovanja se občuti negativne posledice gospodarske krize. Kupna moč potrošnikov je še vedno nizka, povečuje se brezposelnost, gospodarstvo še vedno bolj ali manj stagnira, nekoliko višja gospodarska rast se predvideva v Srbiji. Glede na obdobje 1-9 lanskega leta se je stopnja brezposelnosti v Srbiji nekoliko znižala, a še vedno dosega visoke vrednosti, in sicer 24,1 %. Nižja, a še vedno dokaj visoka brezposelnost je zabeležena tudi na Hrvaškem (18,4 %) ter v Črni gori (19,2 %), najvišja stopnja brezposelnosti pa se nadaljuje v Bosni in Hercegovini, kjer dosega že skoraj 45 %.

PRODAJA IN TRŽENJE

Prodaja

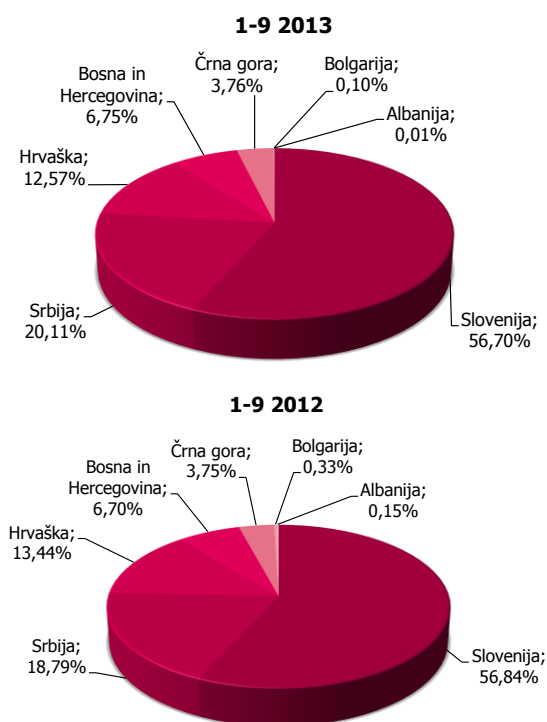
V obdobju 1-9 2013 je Skupina Mercator ustvarila 2.063.287 tisoč EUR prihodkov iz prodaje, kar glede na obdobje 1-9 2012 pomeni padec za 3,6 %.

Glede na enako obdobje lanskega leta so se prihodki na slovenskem trgu znižali za 3,9 %, padec prihodkov beležimo tudi na večini tujih trgov (3,3 %), razen v Srbiji, kjer je bila rast prihodkov 3,2 %. Manj realiziranih prihodkov na tujih trgih je predvsem posledica izhoda iz Albanije in Bolgarije ter slabšega poslovanja na Hrvaškem.

Skupina je generirala nižje prihodke kot v enakem obdobju lanskega leta, na kar je vplivalo poslabševanje gospodarskih okoliščin, manjša potrošnja, dvig DDV-ja v Sloveniji, poleg tega pa tudi zapiranje prodajnih enot, ter manjša prodaja sezonskih izdelkov zaradi nižjih temperatur, kot so značilne za pomlad in poletje.

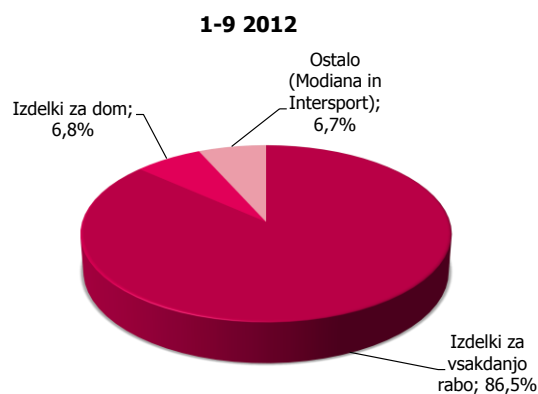
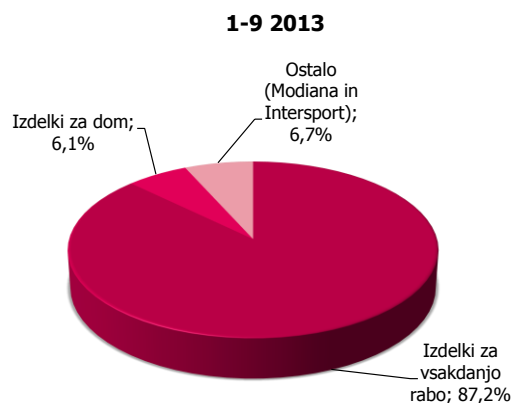
Največji del prihodkov Skupina generira iz naslova prodaje blaga, materiala in proizvodov, ki se v večji meri nanaša na prodajo trgovskega blaga na drobno in debelo.

Prihodki iz prodaje Skupine Mercator po geografskih odsekih:

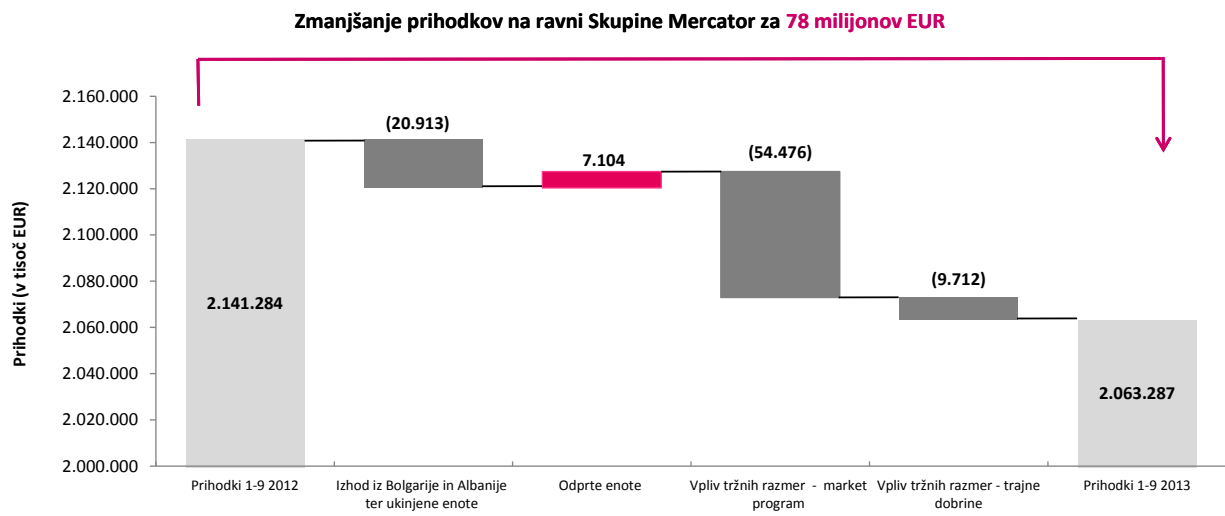

Prihodki iz prodaje v trgovski dejavnosti Skupine Mercator po programih:

V obdobju 1-9 2013 je Skupina Mercator v trgovski dejavnosti realizirala največji delež prihodkov iz prodaje z izdelki za vsakdanjo rabo, in sicer 87,2 %, ostalih 12,8 % prihodkov iz prodaje je bilo realiziranih iz naslova ostalih specializiranih programov. Glede na enako obdobje lanskega leta se je delež prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo povečal, kar nakazuje na preudarnjšo potrošnjo za trajne dobrine ter obleke kot odgovor potrošnikov na še vedno zaostrene razmere na trgu.

Učinki različnih dejavnikov na zmanjšanje prihodkov iz prodaje v obdobju od 30.9.2012 do 30.9.2013:

Tridimenzionalni trženjski pristop

Mercator nadaljuje z izvajanjem tridimenzionalnega pristopa, s katerim usklajeno upravlja z blagovnimi skupinami, segmenti kupcev in prodajnimi formati ter storitvami s ciljem zadovoljiti vsakega kupca v vsaki Mercatorjevi prodajalni.

Prodajni formati

Skupina Mercator je s svojimi maloprodajnimi enotami prisotna na petih trgih. Zaradi njihove različne ekonomske zrelosti je nujna prilagoditev poslovanja potrebam kupcev na vsakem posameznem trgu. V ta namen Mercator izvaja več nivojsko strategijo blagovnih znamk ter multiformatno strategijo s širokim naborom prodajnih formatov. Le-ti so namenjeni širokemu spektru nakupov: tako večjim, načrtovanim nakupom, kot tudi manjšim, dnevnim oziroma priložnostnim nakupom izdelkov za vsakdanjo rabo v gospodinjstvu ter tehničnih, tekstilnih in kozmetičnih izdelkov oziroma športne opreme, turističnih storitev ter nakupom goriva na bencinskih servisih.

Razvoj novih trgovinskih konceptov

Zaradi različnih trendov iz okolja (recesija, staranje prebivalstva, povečan delež zaposlenih žensk, daljši delovni čas, daljše trajanje poti na delo, zmanjšanje velikosti gospodinjstev, spremembe v prehranskih navadah potrošnikov, ekspanzija e-poslovanja, večja brezposelnost), se je v zadnjih letih nakupno vedenje potrošnikov precej spremenilo.

Potrošniki so postali bolj cenovno občutljivi, nakupujejo manj in bolj pogosto, svoje nakupe razpršijo med različne trgovce in različne prodajne formate, pri načrtovanju nakupa se izogibajo daljšim vožnjam, kupujejo manj impulzno, pri kupovanju neživilskih izdelkov višje cenovne vrednosti so bolj preudarni.

Nenehno prilagajanje navedenim spremembam predstavlja konkurenčno prednost, česar se zavedamo tudi v Mercatorju. Vodilni svetovni trgovci so se po letih ekspanzije velikih prodajalnih tako ponovno osredotočili na **manjše prodajalne**, vse pomembnejše pa postaja tudi **preoblikovanje obstoječih maloprodajnih mrež** ter **intenziven razvoj e-trgovine**, kjer tradicionalne prodajalne prevzemajo vlogo prevzemnih točk za naročila opravljena prek spleta. Ključna strategija rasti

trgovcev pa ostaja **diverzifikacija prodajnih formatov**.

V letu 2013 se osredotočamo na **redefiniranje koncepta sosedskih prodajaln Mercator SOSED**.

Ključni poudarek formata je na ponudbi svežega programa (globina in širina ponudbe) ter na **inovativnih idejah ponudbenega spleta, ki kupcem olajšajo vsakdan**:

- **velik pomen svežine izdelkov** - dnevno sveže in pripravljeno v prodajalni, izpostavljeno v prodajnem prostoru in kupcu predstavljeno na vizualno dopadljiv način,
- vpeljava oziroma razširitev **ponudbe pripravljene hrane, ki se lahko zaužije takoj** oziroma **po toplotni obdelavi** - izdelki, ki dajo kupcu idejo oziroma mu ponudijo rešitev za hitro pripravo oziroma dokončanje obrokov,
- večja ponudba **predpakiranih svežih izdelkov** - kupec lahko izdelek izbere sam in se pri tem izogne čakanju na strežnih linijah,
- umestitev **»Minute« oddelka/ponudbe** v enote na frekventnih lokacijah - na enem mestu združena ponudba raznovrstnih »priročnih« izdelkov, ki jih kupci kupujejo za malice in prigrizke in so primerni za takojšnje zaužitje.

Koncept v ospredje postavlja tudi **lokalno skupnost**, katere del smo in v katero želimo biti aktivno vključeni (sodelovanje z lokalnim okoljem, komuniciranje s potrošniki, spodbujanje dajanja predlogov, ...).

S ciljem, da se novi koncept implementira oziroma predstavi, sta se od meseca julija pa do konca meseca septembra odprli prvi dve testni prodajalni:

- **mestna sosedska prodajalna - Market Na gmajni, Ljubljana**, s fokusom na svežem programu oziroma na dnevnikih nakupih, t.j. dokupovanje izdelkov, ki jih potrošniku med tednom zmanjka,

- **priročna sosedska prodajalna – Market Titov trg, Koper**, s poudarkom na raznoliki in inovativni ponudbi priročnih izdelkov oziroma na manjših, priložnostnih nakupih.

Na hrvaškem trgu so potekale aktivnosti za **preoblikovanje obstoječega trgovskega koncepta** blagovne znamke Getro, ki je bil v preteklosti namenjen pretežno veleprodajnemu kupcu, v zadnjem času pa vse bolj tudi maloprodajnemu kupcu. Cilj preoblikovanja koncepta je bil oblikovanje nakupovalnega okolja, kjer se bo predvsem cenovno občutljiv maloprodajni kupec dobro počutil, zato se spremembe nanašajo tako na tloris (nakupovalno pot, razpored programov v prostoru), trgovsko komunikacijo, kot tudi na prilagoditev programskega spleta in asortimana. Prva prenovljena enota – Getro Vrbani, je bila odprta v mesecu avgustu 2013.

Sestava maloprodajnih enot na dan 30.9.2013:

DRŽAVA	SLOVENIJA		SRBIJA		HRVAŠKA		BOSNA IN HERCEGOVINA		ČRNA GORA		SKUPINA MERCATOR		
	Banner	Mercator	Mercator	Roda	Mercator	Getro	Mercator	Drvopromet	Mercator	Roda	Število enot	Bruto površina	Prodajna površina
DEJAVNOST		Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Bruto površina	Prodajna površina
Hipermarketi		23	3	15	12	1	6	1	1	1	63	290.747	190.648
Supermarketi		129	-	44	27	3	19	13	1	7	243	265.860	171.238
Sosedske prodajalne		335	-	55	42	18	3	45	2	69	569	201.372	117.528
Prodajalne udobja		1	1	-	1	-	1	-	-	-	4	8.521	5.070
Priročne prodajalne		1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	159	83
Cash & Carry		13	-	5	-	16	-	-	1	35	115.841	79.586	
Hura! diskonti		5	-	-	-	-	-	-	-	5	3.223	2.276	
Gostinstvo		22	8	-	-	-	2	-	-	32	9.093	6.252	
Skupaj izdelki za vsakdanjo rabo		529	12	119	82	38	31	59	4	78	952	894.816	572.681
Tehnični program		55	14	-	13	-	-	-	-	82	111.391	71.356	
Pohištveni program		-	-	-	-	-	-	-	1	1	1.421	967	
Skupaj izdelki za dom		55	14	-	13	-	-	-	1	-	83	112.813	72.323
Program tekstila in lepote		72	14	-	34	-	12	-	-	-	132	64.605	53.824
Tekstilni program		61	8	-	34	-	8	-	-	-	111	62.137	51.688
Drogerije		11	6	-	-	-	4	-	-	-	21	2.468	2.136
Intersport		33	11	-	28	-	9	-	2	-	83	52.752	40.378
M holidays		13	-	-	-	-	-	-	-	-	13	242	242
Skupaj ostali formati prodajaln		118	25	-	62	-	21	-	2	-	228	117.599	94.443
Skupaj maloprodajne enote v upravljanju		702	51	119	157	38	52	59	7	78	1.263	1.125.228	739.447
Franšizne prodajalne		224	-	36	48	-	-	-	-	-	308	59.796	39.799
SKUPAJ		926	51	155	205	38	52	59	7	78	1.571	1.185.024	779.246

Segmenti kupcev

Svoje izdelke in storitve želimo ponuditi vsem segmentom naših kupcev, pri čemer pazimo, da so ponudbe pripravljene za vse segmente tam, kjer jih le-ti iščejo. Tipičen primer prilagojene komunikacije je kampanja lansiranja prenovljenega sistema zvestobe, kjer smo oblikovali sporočila za vsak segment posebej in tako selektivno poudarjali prednosti prenove prilagojeno segmentu, kateremu je bilo sporočilo namenjeno.

S pričetkom novega bonitetnega obdobja, 1.2.2013, smo v vseh državah poslovanja hkrati lansirali prenovljen sistem zvestobe Pika kartica.

Na Hrvaškem smo s prenovo vpeljali sistem Pika kartica tudi v prodajalne Getro, v Bosni in Hercegovini pa v prodajalne DP Marketi. Prenovo sistema smo medijsko podprli in veliko vložili v izobraževanje maloprodajnega osebja, ki predstavlja temelj odnosa s kupcem, in tako zagotovili, da lahko suvereno pomagajo imetnikom Pika kartice pri razumevanju sprememb sistema.

Spremembe so se pokazale kot pozitivne. V celotni Skupini Mercator smo v obdobju od februarja do septembra pridobili več kot 287 tisoč novih imetnikov Pika kartic. Delež imetnikov Pika kartic, ki so v enem mesecu opravili vsaj en nakup je poskočil za 18 % v Sloveniji, 50 % v Črni gori ter preko 80 % v preostalih državah, kjer sistem Pika deluje. Delež prihodkov ustvarjenih s Pika kartico je na nivoju Skupine Mercator porasel za 11 odstotnih točk.

Upravljanje blagovnih skupin

Znotraj vsake blagovne skupine delujemo v smeri graditve kakovostne več-nivojske ponudbe izdelkov znanih blagovnih znamk in trgovske znamke, zagotovitve konkurenčne cene znanih blagovnih znamk in trgovskih znamk, atraktivne ponudbe v pospeševalno-prodajnih aktivnostih, učinkovitega upravljanja prodajnega prostora na nivoju posameznega izdelka ter zagotavljanja ustrezne storitve pri prodaji na prodajnem mestu.

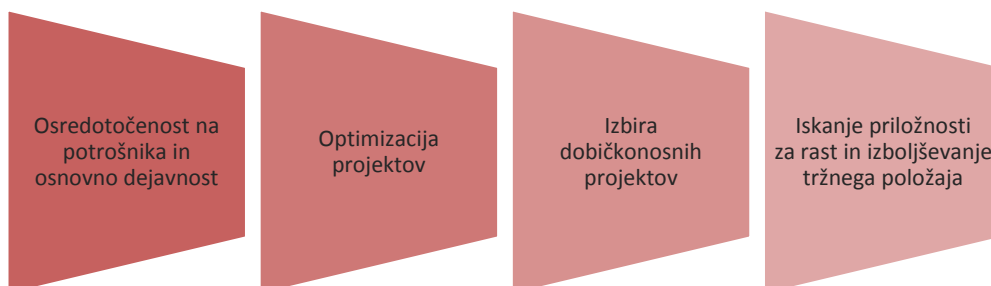
Ključne aktivnosti v obdobju 1-9 2013 so bile usmerjene predvsem na:

- Projekt **Iz domačih krajev** (»rejeno v Sloveniji«:
  - označitev izdelkov svežega mesa na prodajnem mestu, 100 % zagotavljanje redne ponudbe svežega mesa rejenega v Sloveniji; »sveže pečeno vsaki dve uri«;
  - zagotavljanje sveže pečeni izdelkov, kjer je možnost dopeke kruha in pekovskega peciva;
  - »sveže sadje in zelenjava« - povečevanje ponudbe slovenskega svežega sadja in zelenjave;
  - »100 % slovensko mleko« - označitev mleka in mlečnih izdelkov iz 100 % slovenskega mleka na prodajnem mestu ter oglaševanje v akcijskem letaku).
- **Upravljanje asortimana po blagovnih skupinah** ter nove postavitve izdelkov na nekaterih blagovnih skupinah.
- **Pestra ponudba** rednih in akcijskih sezonskih izdelkov.

Trženje

Poslovanje Skupine Mercator v obdobju 1-9 2013 je bilo vseskozi usmerjeno v aktivnosti strategije štirih ključnih stebrov:

Osredotočenost

Nadaljevali smo s predstavitvijo vseh Mercatorjevih novosti in ugodnosti v sklopu Sosedovih novic, v katerih imajo glavno vlogo Mercatorjevi zaposleni in resnični kupci.

Na vseh trgih delovanja smo uspešno uvedli **prenovljen sistem zvestobe Pika** ter na Hrvaškem nadaljevali z mesečnim Pika katalogom z mnogimi ugodnostmi za imetnike Pika kartice. V očeh potrošnikov Pika ostaja sistem zvestobe, ki kupce bogato nagraduje.

Projekt **Iz domačih krajev** sta zaznamovali dodatni tematiki, in sicer kupcem zagotavljamo, da je vsa moka, uporabljena v izdelkih Pekarne Grosuplje, 100 % slovenska, prav tako pa smo pripravili dogodke in predstavitev dobaviteljev mlečnih izdelkov, ki v svojih izdelkih zagotavljajo 100 % slovensko mleko.

V Mercatorju vemo, kako pomembna je pravilna in uravnotežena prehrana naših najuspešnejših športnikov, zato smo pripravili novo kampanjo slovenskih tržnic s športniki Tino Maze, Andrejem Špornom in Rokom Perkom.

Na tržnicah **Iz domačih krajev** še naprej aktivno pripravljamo dogovore o odkupnih količinah slovenskih pridelkov sadja in zelenjave, s čimer manjšim pridelovalcem olajšamo načrtovanje pridelave, negujemo tradicijo ter pomagamo ohranjati okolje.

Na Hrvaškem smo v okviru kampanje **Okusi domače** našim kupcem predstavili izdelke, recepte in storitve na oddelkih mesnic (v katerih ponujamo 80 % svežega postrežnega mesa domačega porekla), kruha ter sadja in zelenjave. V Srbiji smo uvedli aktivnost **100 % iz Srbije**, kjer smo predstavili pridelke sadja in zelenjave ter izdelke mesa in mesnih izdelkov, v Bosni in Hercegovini pa v sodelovanju z domačimi dobavitelji ponujali ugodnejše nakupe v sklopu aktivnosti **100 % domače**.

Mercator v Sloveniji namenja kar 70 % prodajnega prostora kakovostnim slovenskim izdelkom in s tem zagotavlja kupcem široko izbiro domače ponudbe na enem mestu. V septembru 2013 smo nabor izdelkov v aktivnosti **Slovenska košarica** nadgradili z vključitvijo dodatnih 20 izdelkov, skupaj tako že 50 izdelkom garantiramo najnižje cene na trgu, sicer kupcem vrnemo denar. Pri izbiri izdelkov so nam tokrat pomagali naši kupci z glasovanjem preko spleta.

Najnižje cene zagotavljamo v sklopu posameznih projektov tudi na Hrvaškem s projektom **Najnižja cena**, v Črni gori s projektom **Pozor nizka cena** (nabor 30 izdelkov z najnižjimi cenami na trgu), v Srbiji za vse kritične lokacije aktivnost **Najnižje cene v mestu**, v Bosni in Hercegovini z aktivnostjo **Noro nizke cene** ter z aktivnostjo **Cena dneva**.

Optimizacija

Trend izbire priročnejših formatov prodajaln ter izdelkov ostaja močan. Zaradi prilagajanja spremenjenim nakupnim navadam intenzivno širimo ponudbo priročnih izdelkov. Na lokacijah z visoko frekvenco mimoidočih se vključujejo t.i. moduli »**grab&go**«, ki na enem mestu združujejo ponudbo za takojšnje zaužitje: samopostrežno ponudbo hlajenih pijač, pakiranih sendvičev, solat, jogurtov, mlečnih napitkov, mlečnih rezin, drobnih sladoledov ter prisotnost »coffee-to-go« avtomatov.

V formatu supermarket pa potekajo intenzivne aktivnosti vezane na širjenje akcijskega prostora ter prostora za sezonske izpostavitve.

Na vseh trgih smo izvajali aktivnosti za povečevanje atraktivnosti nakupovalnih centrov in naših večjih formatov prodajaln, bodisi preko organiziranja dogodkov ali s posebnimi pospeševalnimi aktivnostmi (t.j. dvojne pike, vezani nakupi, dnevi ugodnejših nakupov, nočno nakupovanje).

Dobičkonosnost

Našim zvestim kupcem smo v programu zvestobe v Sloveniji ponudili izdelke Delimano Elegante. Ponudba je vključevala visokokakovostne posode in pekače s keramično prevleko, ki je okolju prijazna zaradi optimalnega izkoristka energije in zmanjšanega izpusta CO₂ v okolje.

Z izdelki **trgovske znamke** Mercator uspešno gradi razlikovalnost ter dosega zvestobo potrošnikov, saj so izdelki na voljo le v Mercatorjevi maloprodajni mreži. Linije Mercatorjevih trgovskih znamk nudijo

raznvrstne izdelke za vse priložnosti in v vseh cenovnih segmentih.

Pri osrednji liniji trgovske znamke **Mercator** se prenova podobe izdelkov nadaljuje, osredotočeni ostajamo na izboljšanje konkurenčnosti ponudbe izdelkov v vseh blagovnih skupinah.

V **Pekarni Grosuplje** smo potrošnike presenetili z novimi, inovativnimi izdelki. Za ljubitelje slanih prigrizkov smo pripravili francoski rogljič s sirom, kateremu smo za poln, zaokrožen okus v testo dodali dobro zrene sire, kot so zbrinc, edamec, gauda in druge, skorjico pa posuli s sezamom. Ljubitelji zdravega zajtrka bodo navdušeni nad müsli palčko, pripravljeno iz skoraj tretjine kosmičev, suhega sadja in oreščkov.

Za tiste, v stiski s časom, je v ponudbi »grab&go« na voljo družina mini finega pekovskega peciva. Vsa pšenica, ki jo uporabljamo v Pekarni Grosuplje, pa je od septembra 100 % slovenska.

Potrošnikom, ki posebno skrb namenjajo zdravi prehrani, je namenjena Mercatorjeva **Bio** linija. V mesecu juniju smo intenzivneje izpostavili Bio rastlinske napitke, septembra pa smo dodali še nove namaze. S sloganom »**Najboljša izbira!**« smo

podprli splet marketinških aktivnosti pri promociji znamke Mercator Bio. Tako smo še utrdili prepoznavnost in kvaliteto naše linije ekoloških izdelkov.

Na tradicionalnem, 8. otroškem bazarju, ki je potekal na Gospodarskem razstavišču, se je Mercator uspešno predstavil s svojima lastnima znamkama Lumpi in Mercator Bio. Obenem smo na dogodku predstavili Lumpi junake v novi preobleki.

Rast

Trgovci v svetu rast dosegajo predvsem preko sodobnih poti do potrošnika, **digitalne komunikacije** so tako vse pomembnejše orodje za direktno komunikacijo s kupci. V Mercatorju smo v začetku leta prenovili in spomladi uradno predstavili posodobljeno Mercatorjevo spletno trgovino, ki poleg **dostave na dom** omogoča tudi storitev **Klik in dvig**, pri kateri uporabniki nakup opravijo v spletni trgovini, naročilo pa prevzamejo na enem od prevzemnih mest. Z aktivnostmi za pridobivanje novih uporabnikov Spletne trgovine (5 EUR bonusa ob prvi registraciji), smo zabeležili več kot 2.000 novih uporabnikov.

V letošnjem letu smo prenovili spletno mesto **www.mercator.si** in ga spremenili v aktivnostni portal, kjer obiskovalcem predstavljamo ugodnosti, nagradne igre, recepte in dogodke v naših nakupovalnih centrih. Junija smo lansirali ločeno korporativno spletno mesto Skupine Mercator - **www.mercatorgroup.si** v slovenskem in angleškem jeziku. V skladu s trendi smo pričeli bolj celovito in sistematizirano uporabljati e-mail marketing, s katerim naše kupce sproti obveščamo o aktualnih novostih in ugodnih ponudbah.

Potrošniki s pomočjo digitalne dobe in zavedanja postajajo previdnejši in vedno bolj ozaveščeni. Naši

potrošniki svoje nakupovalne izkušnje neposredno delijo na spletu in s svojimi prijatelji, zato jim poskušamo nuditi ustrezno podporo, pomoč in nasvete. Vsakega potrošnika poskušamo aktivno vključiti v sooblikovanje najboljšega soseda in trgovca, zato smo se na družbenih omrežjih lotili številnih interaktivnih aktivnosti. Uspešno smo izvedli 3 Facebook aplikacije, kjer so potrošniki izbirali izdelke za Slovensko košarico, določali akcije in se prijavili na virtualno otvoritev Spletne trgovine. Hkrati pa se poskušamo našim potrošnikom približati tudi z nasveti za kuhanje in skrivnosti kuharskih strokovnjakov – tako smo izvedli že **2 klepeta s strokovnjakom** v živo. Želeli pa smo se približati tudi populaciji omrežja Twitter in zanje organizirali dve kulinarični delavnici.

Tako na domačem kot na tujih trgih smo pričeli z intenzivnim obveščanjem Pika dvojnih pik in drugih Pika ugodnosti preko SMS obveščanja. Prenovili smo Mercatorjevi spletni strani na Hrvaškem in v Srbiji ter vzpostavili spletno mesto za kupce prodajaln DP Marketi. V Banja Luki smo izvedli modno revijo za otroke in odrasle, pri kateri smo uporabili natečaj modelov preko Facebooka. Na Hrvaškem smo v okviru promocije aktivnosti 5 na dan v zagrebškem hipermarketu izvedli »flash mob« – gre za skupino ljudi, ki sodeluje v javnem glasbeno plesnem nastopu.

V **M holidays** smo izvajali aktivnost vezanega nakupa, kjer so naši kupci ob nakupu nad 20 EUR v vseh živilskih prodajalnah Mercator prejeli kupon za cenejši oddih na izbranih destinacijah. Z mesecem majem smo v aktivnost vključili tudi nakupe preko Mercator Spletne trgovine. O najbolj atraktivnih ponudbah naše uporabnike obveščamo preko e-novičk. Poleg celoletnega kataloga smo septembra pripravili še zimski katalog Smučanja za zimo 2013/2014.

V Sloveniji smo aktivnost podeljevanja popusta na bencinskih servisah **Maxen** razširili na 158 živilskih prodajaln Mercator po vsej Sloveniji. Izvedli smo nagradno igro Korak do brezplačnega goriva, kjer smo med srečne izžrebance podelili gorivo v vrednosti 2.000 EUR. V septembru smo pričeli s promocijami v Mercator centrih, kjer smo postavili tankomat in obiskovalcem prikazali enostavnost uporabe naše samopostrežne bencinske črpalke.

INVESTICIJE IN RAZVOJ MALOPRODAJNE MREŽE

V obdobju 1-9 2013 je Skupina Mercator na področju nepremičninske dejavnosti izvajala naloge skladno s sprejeto strategijo, upošteva razmere, ki vladajo na domačem in mednarodnem finančnem trgu. Pri investicijski dejavnosti tako dajemo prednost najmanju nepremičnin in prenovam obstoječih prodajaln. Izdelan je bil nov koncept prenavljanja sosedskih prodajaln, po katerem bomo letos, poleg supermarketa v Kopru, ki je bil odprt septembra letos, prenovili še tri prodajalne market programa.

Pripravili smo nov pregled nepremičninskega premoženja, ter ga razdelili po področjih uporabe.

Zastavili smo si dva cilja; prvi je prodati čim več poslovno nepotrebne premoženja, zato smo za prodajo razpisali kar 84 nepremičnin, drugi pa širiti mrežo na področjih, kjer se nam bodo investicije povrnile najhitreje.

Nadaljuje se zastavljeno delo pri posodobitvah Mercatorjevih nakupovalnih središč, prav tako v nakupovalne centre prihajajo novi mednarodno priznani najemniki. Pričeli pa smo tudi z načrtovanjem urejanja in posodobitve manjših sosedskih trgovin.

Ključni cilji Mercatorja na nepremičninskem področju:

Pregled celotnih bruto uporabnih površin na dan 30.9.2013:

Bruto uporabna površina v m ²	Uporabljene za lastno dejavnost	Oddane v najem	Skupaj dne 30.9.2013
Trgovske površine v lasti	774.725	194.266	968.991
Trgovske površine v najemu	350.503	32.747	383.250
Skupaj trgovske površine	1.125.228	227.013	1.352.241
Skladiščne površine v lasti	139.723	575	140.298
Skladiščne površine v najemu	45.088	0	45.088
Skupaj skladiščne površine	184.811	575	185.386
Poslovne površine v lasti	27.922	2.129	30.051
Poslovne površine v najemu	6.108	43	6.151
Skupaj poslovne površine	34.030	2.172	36.202
UPORABNE POVRŠINE V UPRAVLJANJU	1.344.069	229.760	1.573.829
- od tega v lasti	942.370	196.970	1.139.340
- od tega v najemu	401.699	32.790	434.489

Pregled investicij in dezinvesticij

V obdobju 1-9 2013 je Skupina Mercator realizirala za 15,8 milijona EUR naložb v osnovna sredstva. V Sloveniji je bilo za investicije porabljenih 58,29 % celotnih sredstev za investicije, na tujih trgih pa 41,71 %.

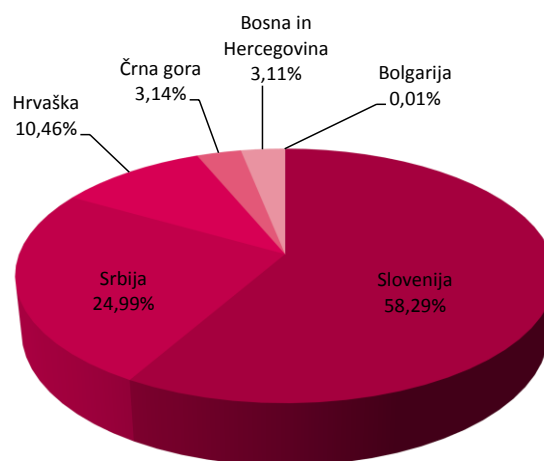
Naložbe v osnovna sredstva v 1-9 2013		
	(v 000 EUR)	Struktura (%)
Slovenija	9.236	58,29%
Srbija	3.960	24,99%
Hrvaška	1.657	10,46%
Črna gora	498	3,14%
Bosna in Hercegovina	492	3,11%
Bolgarija	2	0,01%
SKUPAJ	15.845	100,00%

Vlaganja v širitev novih maloprodajnih zmogljivosti (Mercator centre, trgovske centre, Roda centre, samostojne prodajalne ter prodajalne znotraj drugih nakupovalnih centrov) predstavljajo 33,4 % celotnih investicij, prenove obstoječih prodajnih enot 29,8 %, preostalih 36,8 % pa smo investirali v logistiko, informatiko in netrgovsko dejavnost.

V obdobju 1-9 2013 je Skupina Mercator pridobila 11.207 m² novih bruto površin. 96 % vseh novih površin je bilo pridobljenih s poslovnim najemom, ostalih 4 % pa s preureditvijo obstoječih objektov.

Skupina Mercator je v obdobju 1-9 2013 odtujila za 6,9 milijona EUR osnovnih sredstev.

Delež vlaganj po trgih

Pregled otvoritev maloprodajnih enot po trgih v obdobju 1-9 2013

SLOVENIJA

Nove površine: 2.701 m²

Število novih enot: 3

Večje otvoritve:

Intersport MC Ravne, Intersport BTC Ljubljana, Maxi Ambient Ljubljana

SRBIJA

Nove površine: 6.771 m²

Število novih enot: 7

Večje otvoritve:

supermarket Kruševac, hipermarket in Intersport v NC Stadion center Voždovac v Beogradu, market Kej v Novem Sadu, market Vrbas

HRVAŠKA

Nove površine: 305 m²

Število novih enot: 2

Večje otvoritve:

Modiana Novigrad, Intersport Crikvenica

BOSNA IN HERCEGOVINA

Nove površine: 450 m²

Število novih enot: 1

Večje otvoritve:

supermarket Starčevica 2 v Banja Luki

ČRNA GORA

Nove površine: 980 m²

Število novih enot: 2

Večje otvoritve:

supereta Budva Bulevar, supermarket Cetinje

Pregled otvoritev po zaključku obračunskega obdobja

V mesecu oktobru je Mercator nadaljeval z otvoritvami prenovljenih prodajaln. Dne 24.10.2013 je bil odprt prenovljen hipermarket v MC Koper I poleg tega pa še tri prenovljene sosedske prodajalne v Kopru (1.10.2013), Metliki (3.10.2013) in Ljubljani (8.10.2013). 17.10.2013 je bila tudi otvoritev razširjene in prenovljene

prodajalne tehnike in gradbenega materiala v MC Nova Gorica. Poleg tega smo dne 1.10.2013 odprli nov Cash&Carry v MC Maribor Tabor I, ter dne 3.10.2013 nov supermarket v Prijedorju v Bosni in Hercegovini.

Oktobra je bila izvedena tudi prodaja osmih nepremičnin, ki jih Mercator za svoje poslovanje ne potrebuje. Iztržek je znašal 1,7 milijona EUR.

UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Obvladovanje ključnih tveganj v obdobju 1-9 2013

Načrtno in premišljeno upravljanje s tveganji ter pravočasno odzivanje na že zaznana tveganja so ključni za učinkovito zmanjšanje izpostavljenosti tveganjem. V Skupini Mercator tveganja obvladujemo po naslednjih korakih: določitev politike upravljanja s tveganji, določitev vrst tveganj, merjenje izpostavljenosti, izbira ukrepov varovanja pred tveganji ter merjenje uspešnosti varovanja pred tveganji.

V obdobju 1-9 2013 se je na večini trgov Mercatorjevega delovanja nadaljeval trend visoke stopnje brezposelnosti ter nizke oziroma negativne stopnje rasti BDP-ja, nizka rast plač pa je narekovala manjši obseg povpraševanja. Beležili smo pritisk na cene mleka in mlečnih izdelkov. Večjo stabilnost cen Mercator zagotavlja pri nabavi svežega sadja in zelenjave, in sicer z dogovori o dolgoročnih odkupih. Aktivno smo tudi nadaljevali oziroma vzpostavili nove pristope za obvladovanje informacijskih tveganj.

Poslovna tveganja

Poslovna tveganja so povezana s poslovanjem podjetja in njegovo osnovno dejavnostjo.

Tveganja pri poslovanju trgovskih podjetij se povečujejo zaradi sprememb v nakupnem vedenju potrošnikov, predvsem pa zaradi padanja njihove kupne moči. Stopnja brezposelnosti, ki je ključni indikator kupne moči in občutka varnosti potrošnikov, na tujih trgih Mercatorjevega poslovanja v zadnjih letih dosega visoke vrednosti.

Tveganje padca kupne moči

Ocena tveganja zmanjšanja kupne moči (obsega trga) zaradi oteženih gospodarskih razmer.

Tveganje padca kupne moči je povezano s stopnjo gospodarske rasti, stopnjo brezposelnosti, rastjo plač in gibanjem cen življenjskih potrebščin. V Sloveniji se za leto 2013 ocenjuje, da bo bruto domači proizvod upadel za 2,4 % in da bo prišlo do poslabšanja razmer na trgu dela ter do realnega zmanjšanja plač na zaposlenega. Napovedan je padec potrošnje gospodinjstev za 4,2 %. Prav tako

padanje zaupanja potrošnikov nakazuje na pričakovano padanje potrošnje.

Na tujih trgih Mercatorjevega poslovanja je stopnja brezposelnosti še višja kot v Sloveniji in se v povprečju zvišuje. Na Mercatorjevih tujih trgih so povprečne plače občutno nižje kot v Sloveniji. Pričakovano je, da bodo na dolgi rok tuji trgi zmanjšali zaostanek v razvitosti. Glede na trenutne gospodarske razmere pa tudi srednjeročno ne moremo pričakovati znatnejšega povečanja kupne moči. Rast plač je na vseh trgih nizka, njen učinek pa izničuje rast cen življenjskih potrebščin.

Tveganja v procesu nabave

Ocena tveganja globalnih in lokalnih vplivov na nabavne procese Mercatorja.

S premišljeno nabavno politiko – izbiro različnih dobaviteljev v posamezni blagovni skupini, zmanjšujemo oziroma razpršimo tveganja. Pozitivne učinke skupne nabave – nižje nabavne cene in boljše nabavne pogoje, dosegamo na področju nabave izdelkov lastne znamke, sezonskih izdelkov in izdelkov vse za dom, v povezovanju z odvisnimi družbami s področja Jugovzhodne Evrope.

Poslovanje z dobavitelji poteka na pregleden način, kar nam omogoča pravočasno zaznavanje težav, s katerimi se dobavitelji soočajo v oteženih gospodarskih razmerah, in s tem hitro prilagajanje, kar zmanjšuje možnost neizdobav blaga. Redno spremljanje in preverjanje solventnosti dobaviteljev nam omogoča pravočasno usmeritev na nove nabavne vire.

Lokalne vplive na nabavne procese zmanjšujemo z obvladovanjem tveganj neizdobav blaga. Nadzorujemo jih mesečno in sprejemamo korektivne ukrepe za zmanjšanje tveganj.

Tveganja neoptimalnega trženjskega spleta in vplivov konkurenčnega okolja

Ocena tveganja, ki izhaja iz tržnih razmer in pozicije Mercatorja na trgih poslovanja.

Prilagoditev trženjskega spleta se izvaja v okviru preureditev sosedskih prodajaln. V obdobju 1-9 2013 smo nadaljevali z vzpostavljanjem novih, poenotениh asortimentov, s katerimi v vseh naših

prodajalnih vsak trenutek zagotavljamo izdelke, po katerih kupci največ povprašujejo. Prodajni asortiman redno spremljamo in ga posodabljam oziroma dopolnjujemo.

Tveganja nedoseganja realizirane razlike v ceni

Ocena tveganja nedoseganja realizirane razlike v ceni.

Prehod na neto neto nabavne cene in FIFO metodo vrednotenja zalog v maloprodaji kaže na potrebo po učinkovitosti, kar dosegamo z dnevnim upravljanjem rednih in promocijskih maloprodajnih cen. Tveganje obvladujemo s spremljanjem vseh ključnih kazalnikov uspešnosti poslovanja na tedenski ravni.

Finančna tveganja

Finančna tveganja so tista tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov, ohranjanja vrednosti finančnih sredstev ter obvladovanja finančnih obveznosti.

Razmere na svetovnih finančnih trgih se sicer deloma izboljšujejo, a gospodarska aktivnost je še vedno precej šibka, kar vpliva na slabše poslovanje podjetij. Pričakovano je nadaljnje padanje BDP-ja, ki bo v Sloveniji po napovedih precej večje kot v ostalih državah Evropske unije. Inflacija v evrskem območju sicer pada, povečuje pa se brezposelnost. Evropska centralna banka nadaljuje s politiko nizkih obrestnih mer, vendar bo dostop do virov financiranja še naprej otežen, tudi zaradi padajoče bonitete Slovenije in slovenskih bank ter zaradi negotovosti oziroma špekulacij glede prejema pomoči Slovenije s strani Evropskega mehanizma za stabilnost (ESM).

Kreditno tveganje veleprodaje

Ocena tveganja, da bodo terjatve do poslovnih partnerjev, ki so nastale zaradi odloženega plačila, poplačane delno oziroma ne bodo poplačane.

V obdobju 1-9 2013 smo zaznali nadaljevanje poslabševanja plačilne discipline pri nekaterih veleprodajnih kupcih zaradi oteženega dostopa do financiranja le-teh, zato smo še aktivneje spremljali gibanje zapadlih terjatev in hitreje ukrepali, kjer je bilo potrebno.

Zaradi obvladovanja kreditnega tveganja veleprodaje Skupina Mercator omejuje izpostavljenost posameznim kupcem. Nadaljevali smo s sodelovanjem z zunanjo agencijo za izterjavo, ki se v proces vključi, ko noben izmed izvedenih ukrepov znotraj Skupine Mercator ne pripelje do poplačila terjatve. Od kupcev s slabšo bonitetno oceno je Skupina Mercator pridobivala prvovrstna zavarovanja za zaščito pred neplačilom. Poleg tega Skupina Mercator redno spremlja izpostavljenost do posameznih kupcev, pri čemer se zamujene terjatve, ki zahtevajo ukrepanje, znižujejo, kar kaže na uspešnost pri upravljanju s terjatvami. Z novimi veleprodajnimi kupci se je v pogodbo vključevalo pogodbeno določilo o obveznosti kompenzacij, z obstoječimi pa se je sklenil aneks k pogodbi.

Kreditno tveganje Pika kartice

Ocena tveganja neplačila obveznosti imetnikov Pika kartice (možnost, da bodo terjatve, ki so nastale zaradi odloženega plačila, poplačane delno oziroma ne bodo poplačane).

V obdobju 1-9 2013 smo nadaljevali z dnevnim spremljanjem gibanja terjatev iz naslova kreditnega tveganja Pika kartice, poleg tega pa smo nadaljevali z ostalimi sprejetimi ukrepi za zmanjševanje kreditnega tveganja Pika kartice: še aktivnejša izterjava terjatev imetnikov Pika kartice, opominjanje po telefonu se začne prej kot v preteklosti, SMS opominjanje ter redno spremljanje poslovanja s Pika kartico.

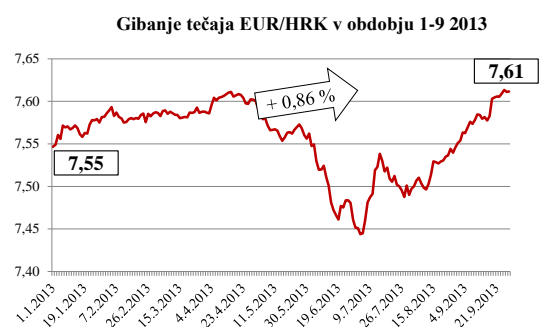
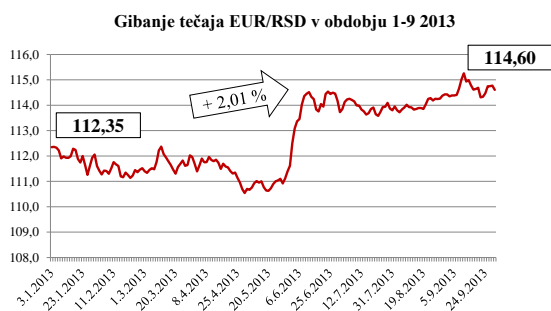
Valutna tveganja

Ocena izgube gospodarskih koristi zaradi sprememb deviznega tečaja.

Valutnemu tveganju so izpostavljene predvsem družbe na Hrvaškem in v Srbiji, kjer je bilo v preteklosti opazno večje nihanje deviznih tečajev. Srbski dinar je po obdobju manjše rasti doživel ponovno deprecijacijo. Povprečni tečaj srbskega dinarja v obdobju 1-9 2013 je znašal 112,72 RSD za 1 EUR, v obdobju 1-9 2012 pa je znašal 113,02 RSD za 1 EUR. Hrvaška kuna je v poletnih mesecih pridobila na vrednosti predvsem na račun povečanja povpraševanja zaradi turistične sezone. V obdobju 1-9 2013 je povprečni tečaj hrvaške kune znašal 7,56 HRK za 1 EUR, medtem ko je v obdobju 1-9 2012 znašal 7,52 HRK za 1 EUR. Za uravnavanje valutnega tveganja poskušamo prilagajati poslovanje v smeri neizpostavljanja valutnemu tveganju, kadar je to mogoče. Dodatni

ukrepi za zmanjševanje valutnih tveganj, poleg že sprejetih, niso bili potrebni.

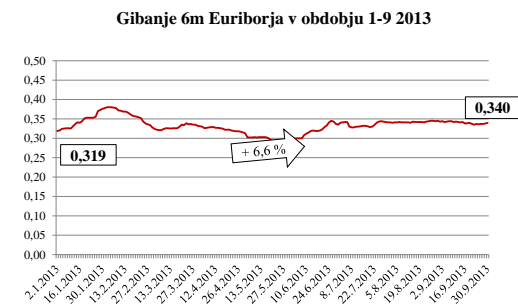

Obrestno tveganje

Obrestna mera Euribor je podvržena tržnemu nihanju in se dnevno spreminja, kar lahko vodi do povečanih stroškov financiranja.

V obdobju 1-9 2013 se je variabilna obrestna mera 6m Euribor povišala z 0,319 % na 0,340 %. Povprečna obrestna mera 6m Euribor je v obdobju 1-9 2013 znašala 0,333 % in je v primerjavi s povprečjem enakega obdobja lanskega leta, ko je znašala 0,982 %, nižja za 65 %.

Ob napovedanem povišanju obrestnih mer Skupina Mercator preuči možnost sklenitve dodatnih izvedenih finančnih instrumentov z namenom varovanja pred obrestnim tveganjem. V Skupini Mercator je za potrebe nadziranja obrestnega tveganja v vsakem trenutku ščitenih najmanj 50 % obveznosti iz financiranja, ki financirajo dolgoročna sredstva, ter najmanj 25 % vseh obveznosti iz financiranja.

Plačilno-sposobnostno tveganje

Ocena tveganja, da podjetje v določenem trenutku ne bo imelo dovolj likvidnih sredstev za poravnavanje svojih tekočih obveznosti.

Razmerje med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je na dan 30.9.2013 znašalo 38,4 % : 61,6 %, v primerjavi s koncem leta 2012, ko je bilo to razmerje 54,2 % : 45,8 %.

Najpomembnejši ukrep za obvladovanje plačilnosposobnostnega tveganja v tem obdobju je bil sprejem Predpogajalnega sporazuma, ki je osnova za dogovarjanje o dolgoročni strukturi financiranja Skupine Mercator. Sporazum opredeljuje tudi sklenitev dogovora o odložitvi zapadlosti glavnice vseh kreditnih obveznosti do bank vključenih v sporazum, ki zapadejo v plačilo do 31.12.2013.

Tveganja delovanja

Tveganja delovanja vplivajo na sposobnost izvajanja poslovnih procesov, doseganje zastavljenih ciljev ter stroškovno učinkovitost poslovanja Skupine Mercator.

Tveganja operativnega delovanja upravljanja blagovnih skupin

Sezonski vpliv, neizdoba blaga, dvig cen borznih izdelkov.

Vpliv hladnega vremena neznčilnega za mesec junij smo občutili pri prodaji sezonskih izdelkov v tretjem kvartalu. Poleg tega se v padcu kupne moči potrošnikov na segmentu sezonskih izdelkov ter spremenjenih nakupnih navadah odraža neugodna gospodarska situacija in povečana brezposelnost. Ponudbo v Mercatorju prilagajamo zmanjšanemu povpraševanju ter skrbno spremljamo prodajo in zaloge sezonskih izdelkov ter pravočasno ukrepamo.

V nabavi blaga sledimo borznim gibanjem cen surovin tistih izdelkov, ki so pomembno odvisni od tega gibanja. Zaradi selitve prodajnih tokov mlečnih izdelkov na Daljni vzhod in Rusijo je velik pritisk na dvig cen na blagovni skupini mleko in mlečni izdelki. Posledice je že čutiti na blagovnih skupinah čokolada in keksi, ki zajemajo izdelke z večjim mlečnim deležem. Pritisk na dvig cen se bo nadaljeval tudi v zadnjem kvartalu letošnjega leta, normalizacijo cen pa je pričakovati šele v prvi

polovici naslednjega leta. Pri nabavi svežega sadja in zelenjave zagotavljamo stabilnost cen z dogovori o dolgoročnih odkupih.

Neizdobave blaga nadzorujemo mesečno in sprejemamo korektivne ukrepe za zmanjšanje le-teh. Da bi zmanjšali tveganje neizdobav na področju nabave tehničnega blaga smo v tretjem kvartalu vzpostavili prioriteto premikov blaga med enotami preko lastne logistike pred naročanjem blaga od dobaviteljev.

Tveganja delovanja operativne dejavnosti

Okvara hladilnega sistema in elektroinštalacije.

V skladiščih v Zalogu in Bohovi, so bile v lanskem letu izvedene meritve elektroinštalacij, ki so v nekaterih primerih pokazale neustrezne rezultate. Za odpravo neskladnosti so bili v prvem četrtletju 2013 sprejeti naslednji sklepi:

- sanacija električnih inštalacij in
- izvedba ponovnih meritev po sanaciji.

Po sanaciji elektroinštalacij z neustreznimi rezultati so bile v juliju izvedene ponovne meritve, katerih rezultati sedaj ustrezajo zahtevam.

Informacijska tveganja

Nedelovanje centralnih informacijskih sistemov (SAP, GOLD, Login, e-pošta, idr.), napačni podatki v centralnih ali maloprodajnih sistemih in nedelovanje centralnih podatkovnih sistemov.

Poslovne aplikacije podjetja M - Energija, d.o.o., so se prestavile v okvir podatkovnih centrov družbe Mercator, d.d., s čimer so prešle v urejeno in nadzorovano informacijsko okolje. Vse internetne povezave do bencinskih servisov so se integrirale v Mercatorjevo telekomunikacijsko omrežje. Te spremembe ocenjujemo kot pozitivne, ki lahko zmanjšajo informacijska tveganja delovanja družbe.

V tretjem četrtletju se je vpeljalo novo orodje za management incidentov na področju informatike in telekomunikacij. Orodje podpira centralni management IT incidentov vseh podjetij v Skupini Mercator v regiji. Omogočen je večji nadzor aktivnosti, povezanih z odpravljanjem napak, in njihovo učinkovitejše analiziranje. Vpeljava orodja pozitivno vpliva na obvladovanje informacijskega tveganja, saj poveča učinkovitost odpravljanja

napak ter s tem razpoložljivost IT sistemov in storitev.

Nadaljevale so se aktivnosti postavljanja gradnikov podatkovnih centrov pod okrilje sistemov za nadzor delovanja IT opreme. Sistem omogoča zgodnje in avtomatizirano odkrivanje napak še preden ta vpliva na delovanje IT storitve. Ko se napaka pojavi se s pomočjo sistema enostavneje in hitreje odkrije njen vir, posledično se poveča razpoložljivost IT sistemov in storitev.

Prav tako so se nadaljevale aktivnosti za prehod na enotno programsko opremo na blagajnah market programa. S poenotenjem opreme se je zmanjšalo število skrbnikov (predvsem zunanjih), ki vzdržujejo sistem. To omogoča učinkovitejši nadzor nad opremo, bolj nadzorovano upravljanje sprememb in učinkovitejše odpravljanje napak, kar poveča razpoložljivost blagajniških IT sistemov in storitev.

Uspešno je bil izpeljan prenos sistema elektronske pošte v oblak (ang. »cloud«), tj. v okvire IT opreme, ki jo v celoti vzdržuje zunanji ponudnik. Omenjen sistem je centraliziran in pod okriljem strokovnjakov, ki lahko na osnovi bolj bogatih izkušenj učinkoviteje upravljajo sisteme ter s tem dvignejo razpoložljivost storitve.

Okoljska tveganja

Neučinkovita raba električne energije in/ali energentov za ogrevanje.

Z namenom zagotavljanja učinkovite rabe energije ter izboljšanja stroškovne učinkovitosti in optimizacije poslovnih aktivnosti smo v obdobju 1-9 2013 izvedli naslednje ukrepe:

- Potrjena je bila uvedba nadzora nad delovanjem hladilne tehnike (Retail Care) v 51 hipermarketih in supermarketih.
- Potrjen je bil pilotni projekt daljinskega nadzora nad rabo energije s tremi ponudniki.
- V sedmih izbranih objektih se je izvedla zamenjava obstoječe fluorescentne razsvetljave z LED svetilkami, od tega v 4 garažnih hišah in 7 zunanjih in notranjih svetlobnih tablah CGP (celostne grafične podobe).
- V izvedbi je vgradnja 6-tih novih naprav za sproizvodnjo toplotne in električne energije (SPTe).
- Na 12 lokacijah se izvaja sanacija kotlovnice in prehod na cenejši vir energije.

FINANČNO UPRAVLJANJE

Neto finančni dolg

Obveznosti iz financiranja v Skupini Mercator v obdobju 1-9 2013 so se glede na stanje konec leta 2012 zmanjšale za 29,7 milijonov EUR. Neto finančni dolg Skupine Mercator je na dan 30.9.2013 znašal

994.251 tisoč EUR, kar je za 1,4 odstotka manj oziroma 13,8 milijonov EUR manj, kot je znašal na dan 31.12.2012.

v 000 EUR	30.9.2013	31.12.2012	Indeks 30.9.2013/ 31.12.2012
Dolgoročne finančne obveznosti	409.017	593.841	68,9
Kratkoročne finančne obveznosti	656.033	500.879	131,0
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	2.275	5.269	43,2
Finančne obveznosti skupaj z izpeljanimi finančnimi inštrumenti	1.067.325	1.099.989	97,0
Denar in denarni ustrezniki	15.628	38.012	41,1
Izpeljani finančni instrumenti (sredstva)	51	1	5.051,6
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	868	1.069	81,2
Dana posojila in depoziti	56.528	52.873	106,9
Finančna sredstva	73.074	91.955	79,5
NETO FINANČNI DOLG	994.251	1.008.034	98,6

Diverzifikacija virov financiranja

Mercator je tudi v letu 2013 nadaljeval z izdajo komercialnih zapisov. 31. julija 2013 se je tako izvedla izdaja 5-mesečnih komercialnih zapisov, v skupni vrednosti 6,912 milijonov EUR. Komercialne zapise je kupilo 20 investitorjev.

Sklenitev predpogajalnega sporazuma

Dne 26.2.2013 je stopil v veljavo Predpogajalni sporazum, ki so ga sklenile vse družbe v Skupini Mercator in banke kreditodajalke. Del sporazuma je tudi dogovor o odložitvi zapadlosti glavnih vseh kreditnih obveznosti do navedenih bank, ki zapadejo v plačilo do 30.6.2013, do navedenega datuma. Dne 28.6.2013 je bil sklenjen spremenjen in dopolnjen predpogajalni sporazum, in sicer tako, da se odloži zapadlosti glavnih vseh kreditnih obveznosti do 31.12.2013. Sklenjena sporazuma predstavljata dobro osnovo za dogovarjanje o dolgoročni strukturi financiranja Skupine Mercator. Končni dogovor o dolgoročni strukturi financiranja se v skladu s tem sporazumom pričakuje do 31.12.2013.

Dosežen dogovor o ključnih pogojih dolgoročnega prestrukturiranja finančnih obveznosti

Mercator je dosegel načelen dogovor s koordinacijsko skupino upnikov, ki jo sestavlja šest

ključnih bank upnic, o glavnih pogojih dolgoročnega prestrukturiranja dolga Skupine. Predlog za prestrukturiranje, ki je bil na srečanju dne 5.11.2013 predstavljen tudi ostalim bankam upnicam, je pomemben korak do finančne stabilnosti Skupine. Po pričakovanjih bo proces uspešno zaključen do konca leta.

Stroški financiranja

V obdobju 1-9 2013 je znašala povprečna vrednost 6-mesečnega Euriborja 0,333 %, na koncu obdobja je le-ta znašal 0,340 %. Obrestni odhodki so v obdobju 1-9 2013 znašali 36.019 tisoč EUR medtem ko so v enakem obdobju v letu 2012 znašali 38.950 tisoč EUR, kar pomeni 7,5 % znižanje.

Dana posojila in depoziti

Povečanje danih posojil in depozitov v obdobju 1-9 2013 se nanaša na reklasifikacijo vnaprej plačanih najemnin iz terjatev do kupcev in drugih terjatev.

Kapitalska sestava in razmerje med finančnimi obveznostmi

Skupina Mercator je na dan 30.9.2013 dosegla kapitalsko sestavo z razmerjem 1:1,54 med lastniškim kapitalom in neto finančnim dolgom.

Skupina Mercator je v obdobju 1-9 2013 poslabšala ročnostno strukturo finančnih obveznosti. Delež

dolgoročnih finančnih obveznosti je na dan 30.9.2013 znašal 38,4 % (54,2 % na dan 31.12.2012).

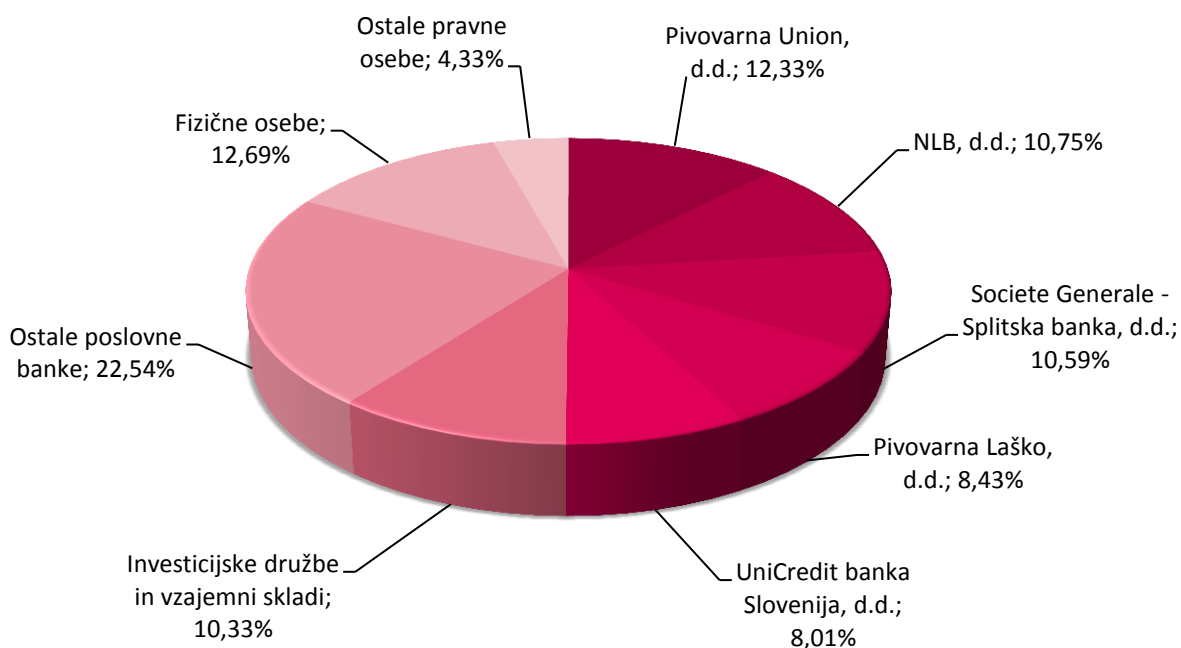
Skupina Mercator je na dan 30.9.2013 dosegla razmerje med variabilnimi in fiksnimi oziroma ščitenimi finančnimi obveznostmi v višini 43 % : 57 %.

MERCATORJEVA DELNICA IN ODNOSI Z VLAGATELJI

Osnovni podatki o delnici družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na dan 30.9.2013:

Oznaka	MELR
Vrsta	Redne delnice
Borzna kotacija	Prva kotacija Ljubljanske borze, d.d.
Vrednost osnovnega kapitala	157.128.514,53 EUR
Število delnic	3.765.361
Število lastnih delnic	42.192
Število delničarjev	13.239

Lastniška struktura družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na dan 30.9.2013:

Največji delničarji

Deset največjih delničarjev družbe je imelo na dan 30.9.2013 v lasti **69,47 %** podjetja.

	Največji delničarji	Država	Število delnic	Delež
1	Pivovarna Union, d.d.	Slovenija	464.390	12,33%
2	NLB d.d.	Slovenija	404.832	10,75%
3	Societe Generale-Splitska banka, d.d.	Hrvaška	398.795	10,59%
4	Pivovarna Laško, d.d.	Slovenija	317.498	8,43%
5	UniCredit banka Slovenija, d.d.	Slovenija	301.437	8,01%
6	Nova KBM d.d.	Slovenija	197.274	5,24%
7	HYPO Alpe-Adria bank d.d.	Hrvaška	165.845	4,40%
8	GB d.d., Kranj	Slovenija	142.920	3,80%
9	Prvi faktor - faktoring, d.o.o., Beograd	Srbija	125.963	3,35%
10	Radenska, d.d.	Slovenija	96.952	2,57%
		Skupaj	2.615.906	69,47%

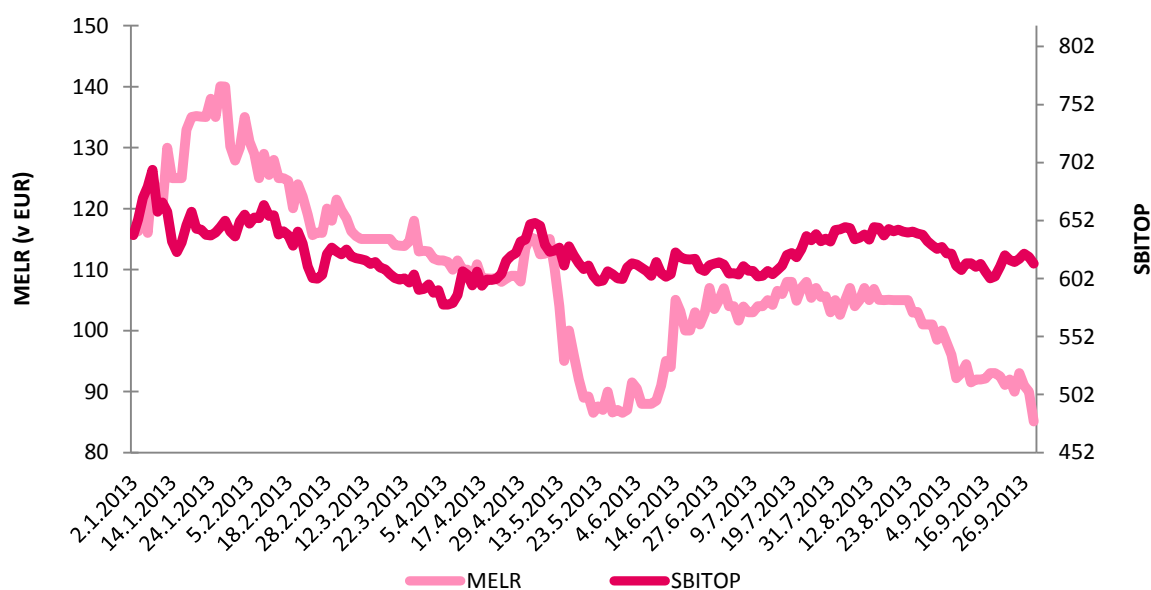
Tuji delničarji

Na dan 30.9.2013 je delež tujih investitorjev v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., znašal **25,79 %** in se je v primerjavi s koncem leta 2012 zvišal za 2,3 odstotne točke.

Delnice v lasti članov uprave in nadzornega sveta na dan 30.9.2013

	Ime in priimek	Funkcija	Število delnic	Delež
Uprava				
1	Toni Balažič	predsednik uprave	0	0,0000%
2	Stanka Pejanović	članica uprave	0	0,0000%
3	Drago Kavšek	član uprave	0	0,0000%
4	Igor Maroša	član uprave	0	0,0000%
		Skupaj	0	0,0000%
Nadzorni svet				
1	Matej Lahovnik	predsednik nadzornega sveta	0	0,0000%
2	Rok Rozman	namestnik predsednika nadzornega sveta	0	0,0000%
3	Boris Galić	član nadzornega sveta	0	0,0000%
4	Zdenko Podlesnik	član nadzornega sveta	0	0,0000%
5	Marjeta Zevnik	članica nadzornega sveta	0	0,0000%
6	Bojan Brank	član nadzornega sveta	0	0,0000%
7	Mateja Širec	članica nadzornega sveta	36	0,0010%
8	Vesna Stojanović	članica nadzornega sveta	36	0,0010%
9	Ivan Valand	član nadzornega sveta	0	0,0000%
		Skupaj	72	0,0020%

Gibanje zaključnega tečaja delnice MELR v obdobju 1-9 2013 v primerjavi z gibanjem indeksa SBITOP

Najpomembnejši podatki za delničarje

	30.9.2013	31.12.2012	Indeks
Število delnic vpisanih v sodni register	3.765.361	3.765.361	100,0
Število lastnih delnic	42.192	42.192	100,0
Tržna kapitalizacija na zadnji dan obdobja (v EUR)	320.469.875	429.251.154	74,7
Tržna cena delnice na zadnji dan obdobja (v EUR)	85,11	114,00	74,7
Knjigovodska vrednost delnice na zadnji dan obdobja (v EUR)	198,39	198,82	99,8
Najnižji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	85,11	111,00	76,7
Najvišji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	140,05	151,95	92,2
Povprečni zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	108,35	123,46	87,8

Tržna kapitalizacija je izračunana kot zmnožek števila delnic vpisanih v sodni register na zadnji dan obdobja ter tržne cene delnice na zadnji dan obdobja.

Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med vrednostjo kapitala družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na zadnji dan obdobja ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic.

Dividendna politika

Na 19. redni skupščini delničarjev dne 18.6.2012 delničarji niso odločali o izplačilu dividend za leto 2012, saj je družba Mercator, d.d., realizirala negativen poslovni izid.

Lastne delnice

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je imela na dan 30.9.2013 v lasti 42.192 lastnih delnic. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., v obdobju 1-9 2013 ni kupovala, niti prodajala lastnih delnic.

Podpis pogodbe med konzorcijem prodajalcev in Agrokorjem

Po doseženem dogovoru o prodaji 53-odstotnega deleža v družbi Mercator, d.d., družbi Agrokor, je dne 14.6.2013 konzorcij delničarjev Mercatorja podpisal prodajni sporazum o prodaji omenjenega deleža v družbi.

TRAJNOSTNO POROČILO

Poudarek v obdobju 1-9 2013 je bil na širitvi ponudbe slovenskih izdelkov in pridelkov v sklopu projekta **Iz domačih krajev** in energetskih prihrankov na ravni Skupine Mercator.

ODGOVORNOST DO KUPCEV

Skrb za varno hrano

Odgovornost do kupcev je za Mercator najpomembnejša. Ključna srednjeročna cilja na področju odgovornosti do kupcev sta zagotavljati učinkovit notranji nadzor nad vsako poslovalnico ter nadzor nad kakovostjo in varnostjo izdelkov lastne znamke Mercator in drugim prodajnim asortimentom.

V obdobju 1-9 2013 smo izvedli 537 rednih in 14 izrednih kontrol poslovalnic. S ciljem potrošniku ponuditi varne in kakovostne proizvode smo analizirali 520 vzorcev iz naslova lastne trgovske znamke, izvedli monitoring 940 vzorcev na odprtih oddelkih in zabeležili še 387 drugih analiz (državni nadzor, lastna proizvodnja, lastni uvoz idr.). Izvedli smo 15 ogledov proizvodenj, kjer se proizvajajo izdelki lastne trgovske znamke.

Uvedba novih standardov in tehnologij, ki so okolju prijazne oz. učinkovitejše

V Mercatorju nadaljujemo z uvajanjem tehnološko učinkovite hladilne tehnike. Z uvedbo novega prodajnega formata in vgrajeno učinkovito hladilno tehniko se pričakuje zmanjšanje porabe električne energije za delovanje hladilne tehnike do 20 %.

V hipermarketu Šiška smo v preteklem tromesečju testirali nov inteligentni trezor, katerega cilj je skrajšanje procesov dela pri rokovanju z gotovino ter zmanjšanje stroškov odvoza gotovine. Po testnem obdobju smo dosegli zastavljen cilj, t.j. skrajšanje časa potrebnega za rokovanje z gotovino in boljši nadzor nad pretokom gotovine v prodajalni. Čas potreben za rokovanje z gotovino smo skrajšali za več kot 20 %. Z uvedbo Inteligentnega trezorja in kasnejše povezave z banko pričakujemo še pozitivne učinke na področju odvoza gotovine in zmanjšanje stroškov na področju varovanja.

Marketinške aktivnosti vezane na ponudbo okolju prijaznih izdelkov in storitev

V sklopu projekta Iz domačih krajev nadaljujemo s sklepanjem dogovorov o večjih odkupnih količinah slovenskih pridelkov sadja in zelenjave. S projektom v Mercatorju pomagamo ohraniti okolje ter negujemo tradicijo, hkrati pa omogočamo manjšim pridelovalcem hitrejšo pot do naših polic.

Velik poudarek namenjamo:

- lokalni, slovenski ponudbi sadja in zelenjave,
- ponudbi različnih vrst kruha s tradicionalnimi regijskimi značilnostmi; od

septembra dalje naša lastna pekarna, Pekarna Grosuplje, uporablja izključno pšenico, ki je 100 % slovenska,

- obogateni ponudbi mesnih izdelkov regionalnih posebnosti; od aprila dalje v naših mesnicah ponujamo izključno sveže postreženo meso iz redne ponudbe, rejeno v Sloveniji,
- s septembrom smo razširili ponudbo mleka in mlečnih izdelkov iz 100 % slovenskega mleka tudi v najmanjših prodajalnah in jo s ciljem potrošniku olajšati izbor, tudi dodatno označili na prodajnem mestu.

ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

Kadrovsko področje je v letu 2013 zaznamovano predvsem s procesi prestrukturiranja in reorganizacij s cilji vzpostavljanja učinkovitejših procesov dela, zmanjšanjem obsega režije in zmanjšanjem stroškov dela. V tem obdobju se je reorganizirala režija vseh trgovskih družb. V Sloveniji smo prevzeli zaposlene iz družbe

M - Tehnika, d.d., v matično družbo. Na Hrvaškem in trgih Jugovzhodne Evrope smo prevzeli delavce iz Modian, Intersportov in Tehnike v trgovske družbe na posameznih trgih.

V poletnih mesecih je bilo na obalnih delih povečano zaposlovanje zaradi sezonskega vpliva.

Pregled števila zaposlenih

TRG	Število zaposlenih na dan 30.9.2013	Število zaposlenih na dan 31.12.2012	Indeks število zaposlenih 30.9.2013/ 31.12.2012	Število zaposlenih iz ur v obdobju 1-9 2013
Slovenija	11.617	11.794	98,5	10.905
Srbija	4.678	4.764	98,2	4.634
Hrvaška	3.476	3.627	95,8	3.404
Bosna in Hercegovina	1.997	2.004	99,7	1.686
Črna gora	1.370	1.417	96,7	1.306
Bolgarija	17	205	8,3	86
Albanija	2	109	0,9	2
SKUPAJ	23.157	23.920	96,8	22.022

V družbi Mercator - S, d.o.o., sta bila s 1.7.2013 sprejeta aneks in priloga k podjetniški kolektivni pogodbi, ki obravnavata spremenjeno vrednotenje delovnih mest in koeficientov (uskladitev z zakonskimi spremembami), kar je povzročilo tudi nekaj sprememb v plačnem sistemu. Spremembe pri obračunu plač zaradi zakonskih sprememb so bile uvedene tudi v družbi Mercator - CG, d.o.o.

Ostajamo odgovorni delodajalec našim zaposlenim in z različnimi aktivnostmi skrbimo za njihov razvoj. Družba Mercator - BH, d.o.o., je že 6. zaporedoma osvojila prestižni naziv **Najpoželjnjiji poslodavac 2013** po raziskavi spletnega portala Posao BA.

Skrbimo za razvoj, motiviramo in povezujemo zaposlene

V Sloveniji se je zaključila *Šola za namestnike poslovodij*, ki je bila izvedena za 22 skupin. Obiskalo jo je 344 udeležencev in če seštejemo vse njihove ure izobraževanja, jih je bilo 5.504. Z izobraževanjem je zaključila tudi 2. generacija *Mercatorjeve šole za blagovne manipulante*.

Izvedeni sta bili *Tretja regionalna šola za poslovodje področja Mercator trgovina Jugovzhodna Evropa* na Kopaoniku in *1. Regionalna šola za managerje veleprodaje*. Udeležili so se ju vodje iz maloprodaje in veleprodaje Mercatorjevih družb v Srbiji, Črni gori ter Bosni in Hercegovini.

Izbrali smo *Naj šefa leta 2012*. Denarne nagrade so prejeli najboljši štirje, 10 pa jih je dobilo priznanja.

Izvedeno je bilo specialistično *Usposabljanje za delo v operativi* za 60 vodij v maloprodaji družbe Mercator - BH, d.o.o., v Sarajevu. Na vseh trgih je potekalo intenzivno usposabljanje maloprodajnega osebja ob uvedbi prenovljene Pika kartice.

V matični družbi smo pričeli s pilotno izvedbo projekta za dvig prodajnih veščin, ki poteka v maloprodajnih enotah Rakovnik in Rudnik. V sklopu projekta smo se srečali s kolektivom obeh enot in jim predstavili projekt, pripravili smo vsebino dvodnevne delavnice in pričeli z izvajanjem, z obema poslovodjema pa potekajo *coaching* srečanja. Maloprodaji smo pomagali pri pripravi ustreznih naborov za izdelek tedna, pripravili smo nabor najpogostejših vprašanj ter odgovorov nanje (Q&A) za izbrana področja dela v trgovini ter oblikovali opomnike za izboljšanje prodajnih veščin.

V Sloveniji smo za vse zaposlene v maloprodaji pripravili e-seminar *Z odlično komunikacijo do odlične storitve*. Za preko 70 udeležencev smo izvedli e-seminar *Spoznajmo sami sebe* (SDI). V celoti pa smo prenovili tudi e-gradivo za *Varnost in zdravje pri delu* in *Varstvo pred požarom*, ki je sedaj del e-učilnice. V e-učilnici so bili dodani še trije novi

e-seminarji: *Osnove projektnega managementa*, *Kako uspešno obvladovati stres* in *Klopni meningitis*.

V družbi Mercator - S, d.o.o., smo začeli z uvedbo Intraneta, osrednjega internega komunikacijskega medija.

V Sloveniji so bili izvedeni trije kuharski *teambuildingi*, ki so bili namenjeni najboljšim timom kot oblika nederarne nagrade. Zaključili smo tudi z izvedbo 21 *teambuilding* delavnic na Voglu, ki se jih je udeležilo skupaj 343 udeležencev. V družbi Mercator - BH, d.o.o., pa je bil izveden motivacijski *teambuilding* za režijske vodje in najboljše režijske delavce.

Sodelavci na Hrvaškem so se pripravljali na vstop Hrvaške v Evropsko unijo. Usposabljali so se za uvedbo novih predpisov in spremembe zakonodaje. Z namenom prenosa znanja znotraj Skupine Mercator smo sodelavcem iz Hrvaške omogočili dostop do e-učilnice.

Na vseh trgih vzpostavljamo sistem *coachinga*, s sodelovanjem naših *internih trenerjev*. V družbi Mercator - S, d.o.o., so bili izvedeni treningi za dvig kakovosti storitev in razvoj prodajnih veščin zaposlenih v maloprodajnih enotah tehnike.

Sodelavci iz maloprodaje družbe Intersport ISI, d.o.o., so se usposabljali v sklopu projekta *Vseživljenjska karierna orientacija za delodajalce in zaposlene*, ki ga je sofinanciral Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije. V septembru so se v projekt vključili tudi zaposleni iz družbe Mercator - Emba, d.d., in že začeli s prvimi aktivnostmi.

Kot najvišje priznanje smo 27 zaposlenim iz celotne Skupine Mercator podelili Nagrade Mercator.

V družbi Intersport ISI, d.o.o., mesečno nagradujemo po 5 najboljših zaposlenih v maloprodaji ter najboljšega zaposlenega v logistiki.

V družbah Mercator - S, d.o.o., in Mercator - CG, d.o.o., pa smo izbrali po 10 najboljših prodajalcev-predstavnikov kampanje *Roda-Dobar znak* (20 jubilej prisotnosti Rode na tržišču), ki najbolje promovirajo ljubeznivost in korporativne vrednote.

V Sloveniji smo izvedli zdravstveno akcijo *Merjenje arterijskega ožilja*. Izvedena je bila v 24-ih Mercatorjevih enotah po Sloveniji, udeležilo pa se je 978 zaposlenih. Organizirali smo *Teden varnega dela – teden brez ureznin*. Akcija je potekala pod okriljem družbe Mercator IP, d.o.o.

Na dan 30.9.2013 je bilo v Športno-kulturno društvo Mercator včlanjenih 211 članov.

V družbah Mercator - S, d.o.o., in Mercator - CG, d.o.o., sta bili ustanovljeni Fondaciji solidarnosti, v kateri prostovoljno vplačujejo delavci za pomoč socialno ogroženim sodelavcem.

V Srbiji so v okviru Fondacije solidarnosti Mercator dodelili humanitarno pomoč 17 zaposlenim v skupni višini preko 10 tisoč EUR. V Črni gori je Fond solidarnosti (655 članov) pomagal 25 sodelavcem s skupnim izplačilom humanitarne pomoči v znesku 6 tisoč EUR. V Sloveniji smo v okviru Ustanove Humanitarne fundacije Mercator pomagali 90 pomoči potrebnim sodelavcem. Izplačali smo humanitarno pomoč v skupni višini preko 52 tisoč EUR.

ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Zmanjšanje porabe električne energije in energentov za ogrevanje

Na osnovi pozitivnih rezultatov pilotnega projekta centralnega nadzora in upravljanja hladilne tehnike Retail Care se je pričelo z vzpostavitvijo sistema tudi na ostalih izbranih enotah.

V izvedbi je pilotni projekt na temo pogodbenega zagotavljanja prihrankov z uvedbo energetskega upravljanja. Pričakujemo, da bomo prihranili do 5 % energije.

Na sedmih izbranih lokacijah se je zamenjala obstoječa fluorescentna razsvetljava z LED svetilkami, od tega v 4 garažnih hišah in 7 zunanjih in notranjih svetlobnih tablah.

V procesu izvedbe je vgradnja šestih novih naprav za sproizvodnjo toplotne in električne energije (SPTe). Sanacije kotlovnice in prehod na energetske in okoljsko učinkovitejši vir energije se izvaja v 12 maloprodajnih enotah.

Zmanjšanje rabe naravnih virov in nastajanja odpadnih snovi

Z namenom povečanja količin ločeno zbranih odpadkov smo v upravnih stavbah na Dunajski cesti in na Slovenčevi ulici nadgradili sistem ločenega zbiranja odpadkov za zaposlene, nato pa ga razširili še na lokacijah Dunajska 110 in Hladilniška pot 38, Zalog.

Na lokaciji supermarketa Ravne, Dobja vas, smo sanirali komunalno čistilno napravo in tako zmanjšali obremenitev komunalne odpadne vode.

Na petih prodajnih lokacijah potekajo aktivnosti za zmanjševanje emisij hrupa v naravno okolje. Na lokaciji supermarketa Kisovec smo s tem namenom postavili protihrupno ograjo.

Uspešno smo prestali zunanjo presojo sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001.

ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA

Donacije in sponzorstva

V Skupini Mercator se navkljub zaostrenim gospodarskim razmeram tudi v letu 2013 s sponzorstvi in donacijami aktivno vključujemo v lokalno okolje, v katerem delujemo in se odzivamo na številne prošnje različnih društev, klubov in organizacij, saj želimo preko njih pripomoči k izboljšanju trenutnih družbenih in socialnih razmer. Tako smo v devetih mesecih leta 2013 podprli **več kot tisoč različnih projektov**.

Na humanitarnem področju smo med drugim donirali:

- Zvezi prijateljev mladine Moste Polje za socialno ogrožene družine, Belemu obroču Slovenije za pomoč žrtvam nasilja, Hiši zavetja Palčica v Grosupljem in Hiši zavetja v Pilštanju,
- Skladu Okrešelj za otroke ponesrečenih gorskih reševalcev,
- Banki hrane v Črni gori,
- domovom za otroke brez starševskega varstva po Hrvaškem v obliki 5 ton sadja in zelenjave,
- dobrotelnim organizacijam v Zagrebu z donacijo kruha,
- 90 družinam na Hrvaškem z donacijo prehranskih paketov,
- ter podprli tek za upanje v organizaciji EuropeDonne.

Na športnem področju smo sponzorirali:

- finale svetovnega pokala v smučarskih skokih Planica 2013,
- Rokometni klub Krim Mercator in Rokometni klub Celje Pivovarna Laško,
- Nogometni klub Maribor,
- Smučarsko zvezo Slovenije,
- Pohod ob žici okupirane Ljubljane,

- kolesarko Dirko po Sloveniji,
- košarkarsko ekipo na vozičkih Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine,
- Matejo Pintar, namiznoteniško igralco na vozičku, kajakaša na divjih vodah Nejca Žnidaršiča ter Manco Notar, tekmovalko stoječega veslanja.

Med kulturnimi dogodki lahko izpostavimo sponzoriranje:

- kurentovanja na Ptuju,
- festivala Zmajeve otroške igre v Novem Sadu,
- Zlatega abonmaja v Cankarjevem domu,
- mednarodnega salona okusa FineWine&GoodFood v Sarajevu,
- Festivala Ljubljana.

Na področju izobraževanja smo sponzorirali:

- regionalno konferenco Agrobiznis v Beogradu,
- državno tekmovanje dijakov v tehniki prodaje v Slovenj Gradcu.

ODGOVORNOST DO DOBAVITELJEV

Vključevanje dobaviteljev v širjenje slovenske in lokalne ponudbe za naše potrošnike

Sveže sadje in zelenjava slovenskega porekla

Odkup sadja in zelenjave slovenskih dobaviteljev, kljub slabši letini poteka po planu, ki je bil v začetku leta pogodbeno dogovorjen z večjimi pridelovalci.

Pri EKO programu smo razširili asortiment slovenskega sadja in zelenjave, zato smo na EKO kotičkih uvedli posebno označevanje slovenskega EKO sadja in zelenjave.

Z združenjem **GIZ Slovenska zelenjava**, katerega poslanstvo je promocija in povečanje prodaje slovenske zelenjave, smo v mesecu avgustu izpeljali štirinajst promocij v maloprodajnih enotah, s promocijami pa nadaljevali tudi v septembru. Namen promocij je informiranje potrošnikov o prednostih slovenske zelenjave in integrirane pridelave.

Po večletnih prizadevanjih je bil dosežen in 27.8.2013 na sejmu AGRA v Gornji Radgoni podpisan dogovor o sodelovanju in kreptvi partnerstva v zelenjavni verigi. Podpis dogovora predstavlja pomemben korak h kreptvi dobrih poslovnih odnosov z našimi dobavitelji ter zagotavlja redno oskrbo s slovensko zelenjavo. Preko jasnega označevanja in zagotavljanja sledljivosti porekla bo našim kupcem zagotovljena preglednost porekla slovenske zelenjave. S stalnim

nadzorom in jasno opredeljenimi merili prevzema zelenjave bo tudi zagotovljena kakovost ponudbe slovenske zelenjave. Podpisniki dogovora so združenja pridelovalcev zelenjave: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Zadružna zveza Slovenije ter GIZ Slovenska zelenjava.

Sveže meso iz domačih krajev

Pri enajstih najpomembnejših slovenskih dobaviteljih smo nadaljevali s stalno nabavo svežega svinjskega, govejega ter telečjega mesa in perutnine, rejene v Sloveniji. S prodajo svežega mesa slovenske reje v redni ponudbi zagotavljamo sledljivost ter večjo kakovost mesa z vidika doseganja zdravstvenih standardov ter povečujemo delež samooskrbe.

100 % slovensko mleko

Dvanajst slovenskih dobaviteljev mleka in mlečnih izdelkov se je zavezalo, da nam bo dobavljalo izbrano mleko in mlečne izdelke izdelane iz 100 % slovenskega mleka. Slovensko mleko je primerljivo z mlekom evropskih držav, ki slovijo po kakovostnem mleku. Zaradi kratkih prevoznih poti od kmetij do mlekarn je mleko bolj sveže in manj spremenjeno. Potrošnikom s ponudbo mleka in mlečnih izdelkov iz 100 % slovenskega mleka nudimo tisto, kar prepoznavajo za kakovostno in varno. S tem nadaljujemo spodbujanje proizvodnje lokalno pridelane hrane.

ODGOVORNOST DO KAKOVOSTI

Vzdrževanje, uvajanje in certificiranje mednarodnih sistemov vodenja kakovosti

Učinkovitost upravljanja poslovnih procesov izboljšujemo z izvajanjem zahtev mednarodnih sistemov vodenja. Vzdržujemo že certificirane sisteme in uvajamo nove. V družbah Skupine Mercator imamo certificiranih 13 sistemov vodenja.

V obdobju 1-9 je bilo izvedenih 5 zunanjih presojev sistemov vodenja.

Obvladovanje dokumentacije

Interna pravila poslovanja in dokumentirane dobre prakse Skupine Mercator vzdržujemo v zbirki Mercator standardi, do katere lahko zaposleni dostopajo na enostaven način preko M-intraneta. Zbirka obsega **3.024** veljavnih dokumentov. V obdobju 1-9 2013 smo objavili **563** novih oziroma revidiranih dokumentov, **255** pa smo jih arhivirali.

Izvajanje sistema stalnih izboljšav

Sistem stalnih izboljšav smo podprli z novo aplikacijo za obvladovanje neskladnosti, priporočil in pohval ter korektivnih in preventivnih ukrepov

tako, da imamo vse zapise zbrane na enem mestu, kar nam omogoča učinkovito upravljanje procesa.

V aplikaciji imamo trenutno **439** ukrepov, od tega je bilo v obdobju 1-9 2013 sproženo **262** ukrepov. **63** ukrepov je v fazi reševanja.

Aplikacija je namenjena vsem družbam Skupine Mercator, se pa trenutno pretežno uporablja v družbi Mercator, d.d., zato bomo v naslednjih mesecih izvedli usposabljanja za uporabnike in razširili njeno uporabo.

Spremljanje in analiza okoljskih kazalnikov

Spremljali in analizirali smo okoljske kazalnike za posamezne energente. V obdobju 1-9 2013 je v 8 družbah Skupine Mercator:

- strošek porabe energentov znašal 33,04 milijonov EUR, specifični strošek energentov pa 20,22 EUR/m².
- emisija CO₂ energentov znašala 177.626 ton CO₂, specifična emisija pa 109 kg CO₂/m².
- poraba električne energije znašala 277,89 GWh, specifična poraba električne energije pa 170,05 kWh/m².

RAČUNOVODSKO POROČILO

RAČUNOVODSKE USMERITVE

Vsi računovodski izkazi Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., za obdobje 1-9 2013 so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in so nerevidirani.

ZGOŠČENI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE MERCATOR

Poslovni sistem Mercator, d.d., (v nadaljevanju Mercator, d.d.) je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Ljubljana, Dunajska cesta 107. Konsolidirani računovodski izkazi za obdobje 1-9 2013 vključujejo družbo Mercator, d.d., in njene odvisne družbe, in sicer:

- v Sloveniji: Intersport ISI, d.o.o., Modiana, d.o.o., Mercator - Emba, d.d., Mercator - Optima, d.o.o., Mercator IP, d.o.o., M - nepremičnine, d.o.o., M - Energija, d.o.o.;
- v tujini: Mercator - H, d.o.o., Hrvaška, Mercator - S, d.o.o., Srbija, Mercator - BH,

d.o.o., Bosna in Hercegovina, M - BL, d.o.o., Bosna in Hercegovina, Mercator - CG, d.o.o., Črna gora, Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Makedonija, Investment Internacional, d.o.o.e.l., Makedonija, Mercator - B, e.o.o.d., Bolgarija in Mercator - A, sh.p.k., Albanija;

(skupaj v nadaljevanju »Skupina Mercator«). Skupina Mercator opravlja pretežno dejavnost trgovine na drobno in na debelo z izdelki široke porabe.

Zgoščen konsolidirani izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	30.9.2013	31.12.2012	30.9.2012	Indeks	Indeks
				30.9.2013/ 31.12.2012	30.9.2013/ 30.9.2012
SREDSTVA					
Dolgoročna sredstva					
Nepremičnine, naprave in oprema	1.820.401	1.874.735	1.870.715	97,1	97,3
Naložbene nepremičnine	2.042	3.194	3.338	63,9	61,2
Neopredmetena sredstva	16.383	18.387	42.746	89,1	38,3
Odložene terjatve za davek	20.714	20.378	8.706	101,6	237,9
Dana posojila in depoziti	55.529	50.034	64.049	111,0	86,7
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	868	1.069	1.285	81,2	67,5
	1.915.937	1.967.797	1.990.839	97,4	96,2
Kratkoročna sredstva					
Zaloge	240.721	267.711	267.925	89,9	89,8
Terjatve do kupcev in druge terjatve	262.970	239.998	273.530	109,6	96,1
Terjatve za odmerjeni davek	264	6.462	5.668	4,1	4,7
Dana posojila in depoziti	999	2.839	1.163	35,2	85,9
Izpeljani finančni instrumenti	51	1	8	5.100,0	637,5
Denar in denarni ustrezniki	15.627	38.012	30.668	41,1	51,0
	520.632	555.023	578.962	93,8	89,9
Skupaj sredstva	2.436.569	2.522.820	2.569.801	96,6	94,8
KAPITAL					
Osnovni kapital	157.129	157.129	157.129	100,0	100,0
Kapitalske rezerve	198.872	198.872	198.872	100,0	100,0
Lastne delnice	(3.235)	(3.235)	(3.235)	100,0	100,0
Rezerve iz dobička	197.045	197.045	263.662	100,0	74,7
Rezerva za pošteno vrednost	238.059	240.762	193.357	98,9	123,1
Preneseni čisti poslovni izid	(44.991)	(21.714)	(1.405)	207,2	3.202,2
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(17.557)	(26.953)	(21.982)	65,1	79,9
Prevedbena rezerva	(81.525)	(78.819)	(84.084)	103,4	97,0
Kapital pripisan lastnikom obvladujoče družbe	643.797	663.087	702.314	97,1	91,7
Neobvladujoči deleži	142	162	204	87,7	69,6
Kapital	643.939	663.249	702.518	97,1	91,7
OBVEZNOSTI					
Dolgoročne obveznosti					
Poslovne in druge obveznosti	2.434	2.462	3.571	98,9	68,2
Finančne obveznosti	409.017	593.841	705.583	68,9	58,0
Odložene obveznosti za davek	51.297	52.640	45.715	97,4	112,2
Rezervacije	28.918	31.459	29.100	91,9	99,4
	491.666	680.402	783.969	72,3	62,7
Kratkoročne obveznosti					
Poslovne in druge obveznosti	638.503	672.858	652.950	94,9	97,8
Obveznosti za odmerjeni davek	4.153	163	379	2.547,9	1.095,8
Finančne obveznosti	656.033	500.879	425.010	131,0	154,4
Izpeljani finančni instrumenti	2.275	5.269	4.975	43,2	45,7
	1.300.964	1.179.169	1.083.314	110,3	120,1
Skupaj obveznosti	1.792.630	1.859.571	1.867.283	96,4	96,0
Skupaj kapital in obveznosti	2.436.569	2.522.820	2.569.801	96,6	94,8

Zgoščen konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	1-9 2013	1-9 2012	Indeks 1-9 2013/ 1-9 2012
Prihodki iz prodaje	2.063.287	2.141.284	96,4
Stroški prodanega blaga in stroški prodajanja	(1.985.315)	(2.043.062)	97,2
Stroški splošnih dejavnosti	(72.358)	(78.529)	92,1
Drugi poslovni prihodki	14.248	14.097	101,1
Poslovni izid iz poslovanja	19.862	33.790	58,8
Finančni prihodki	5.097	3.160	161,3
Finančni odhodki	(44.098)	(55.012)	80,2
Neto finančni odhodki	(39.001)	(51.852)	75,2
Poslovni izid pred obdavčitvijo	(19.139)	(18.062)	106,0
Davek	1.562	(3.940)	-
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(17.577)	(22.002)	79,9
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ki se nanaša na:			
Lastnike obvladujoče družbe	(17.557)	(21.982)	79,9
Neobvladujoče deleže	(20)	(20)	100,0

Zgoščen konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	1-9 2013	1-9 2012	Indeks 1-9 2013/ 1-9 2012
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(17.577)	(22.002)	79,9
Drugi vseobsegajoči donos			
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb	(2.706)	(23.806)	11,4
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	55	699	7,9
Sprememba poštene vrednosti instrumentov za varovanje pred tveganjem	2.959	(564)	-
Odloženi davki	(698)	3.670	-
Ostalo	(1.343)	-	-
Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	(1.733)	(20.001)	8,7
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	(19.310)	(42.003)	46,0
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki se nanaša na:			
Lastnike obvladujoče družbe	(19.290)	(41.986)	45,9
Neobvladujoče deleže	(20)	(17)	117,6

Zgoščen konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	Prevedbena rezerva	Kapital pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Neobvladujoči deleži	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2012	157.129	198.872	(3.235)	263.662	192.209	10.294	7.983	(60.275)	766.639	221	766.860
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja											
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	(21.982)	-	(21.982)	(20)	(22.002)
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	1.148	2.657	-	(23.809)	(20.004)	3	(20.001)
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	-	-	-	-	1.148	2.657	(21.982)	(23.809)	(41.986)	(17)	(42.003)
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu											
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	(22.339)	-	-	(22.339)	-	(22.339)
Skupaj prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom	-	-	-	-	-	(22.339)	-	-	(22.339)	-	(22.339)
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	7.983	(7.983)	-	-	-	-
Stanje 30. septembra 2012	157.129	198.872	(3.235)	263.662	193.357	(1.405)	(21.982)	(84.084)	702.314	204	702.518
v tisoč EUR											
Stanje 1. januarja 2013	157.129	198.872	(3.235)	197.045	240.762	(21.714)	(26.953)	(78.819)	663.087	162	663.249
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja											
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	(17.557)	-	(17.557)	(20)	(17.577)
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(2.703)	3.676	-	(2.706)	(1.733)	-	(1.733)
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	-	-	-	-	(2.703)	3.676	(17.557)	(2.706)	(19.290)	(20)	(19.310)
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	(26.953)	26.953	-	-	-	-
Stanje 30. septembra 2013	157.129	198.872	(3.235)	197.045	238.059	(44.991)	(17.557)	(81.525)	643.797	142	643.939

Zgoščen konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Indeks		
	1-9 2013	1-9 2012	1-9 2013/ 1-9 2012
Denarni tokovi pri poslovanju			
Kosmati denarni tok iz poslovanja	74.477	87.301	85,3
Sprememba zalog	26.990	42.345	63,7
Sprememba poslovnih in drugih terjatev	(22.269)	(31.680)	70,3
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti	(32.048)	73.097	-
	47.150	171.063	27,6
Odhodki za obresti	(36.019)	(38.950)	92,5
Izdatki za davke	(740)	(2.953)	25,1
Denar, ustvarjen pri poslovanju	10.391	129.160	8,0
Denarni tokovi pri naložbenju			
Izdatki za prevzem odvisnih družb, poslovnih dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev	-	(442)	-
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin	(12.547)	(52.494)	23,9
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(3.299)	(3.482)	94,7
Izdatki za nakup za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	(5)	-
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme in naložbenih nepremičnin	6.912	2.580	267,9
Prejemki pri odtujitvi neopredmetenih sredstev	-	9	-
Prejemki od odtujitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	78	1.699	4,6
Prihodki iz obresti	3.939	2.307	170,7
Prejete dividende	-	113	-
Prejemki od danih posojil in depozitov	1.841	2.617	70,3
	-	-	-
Denar, uporabljen pri naložbenju	(3.076)	(47.098)	6,5
Denarni tokovi pri financiranju			
Prejemki (izdatki) pri prejetih posojilih	(29.669)	(55.125)	53,8
Izdatki za dividende delničarjev	(10)	(22.174)	0,0
Denar, (uporabljen) ustvarjen pri financiranju	(29.679)	(77.299)	38,4
Neto (zmanjšanje) povečanje denarja in denarnih ustreznikov			
	(22.364)	4.763	-
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	38.012	27.540	138,0
Učinki sprememb deviznih tečajev na denar in denarne ustreznike	(21)	(1.635)	1,3
	-	-	-
Denar in denarni ustrezniki na koncu obračunskega obdobja	15.627	30.668	51,0

Pojasnila k zgoščenim konsolidiranim medletnim računovodskim izkazom

Pojasnila k zgoščenemu konsolidiranemu izkazu poslovnega izida

Prihodki iz prodaje

Skupina Mercator je v obdobju 1-9 2013 ustvarila 2.063.287 tisoč EUR prihodkov iz prodaje, kar glede na obdobje 1-9 2012 pomeni zmanjšanje za 3,6 %. Prihodki iz prodaje so se v Sloveniji znižali za 3,9 %, v tujini pa za 3,3 %. V Sloveniji so se glede na enako obdobje lanskega leta prihodki najbolj znižali v programu izdelkov za dom in v tekstilnem programu. Tudi maloprodaja market programa je zabeležila padec prodaje za 3,7 %, medtem ko je veleprodaja ostala približno na ravni iz lanskega obdobja. V Sloveniji letos zaradi zaostrenih gospodarskih razmer skoraj ni bilo investicij v maloprodajno mrežo. V tujini je sprememba prihodkov glede na lansko obdobje različna po posameznih državah, skupno zmanjšanje pa je posledica slabše prodaje na Hrvaškem ter izstopov s trgov Bolgarije in Albanije.

Stroški prodanega blaga in stroški prodajanja

Stroški prodanega blaga in stroški prodajanja Skupine Mercator, ki vključujejo nabavno vrednost prodanega blaga, proizvodjalne stroške, stroške prodajanja in druge poslovne odhodke, so v obdobju 1-9 2013 znašali 1.985.315 tisoč EUR, kar glede na enako obdobje lanskega leta predstavlja 2,8-odstotno zmanjšanje.

Nabavna vrednost prodanega blaga se je glede na lansko obdobje zmanjšala za 2,5 %. V obdobju 1-9 2013 je bilo realiziranih tudi za 1,4 milijona EUR manj cassascontov, ker Skupina zaradi poslabšane situacije na finančnih trgih izvaja manj predčasnih plačil.

Stroški splošnih dejavnosti

Stroški splošnih dejavnosti Skupine Mercator v obdobju 1-9 2013 znašajo 72.358 tisoč EUR, kar glede na enako obdobje lanskega leta predstavlja 7,9-odstotno zmanjšanje.

Uprava družbe Mercator, d.d., je tudi v obdobju 1-9 2013 nadaljevala z obsežno racionalizacijo vseh vrst stroškov. V obravnavanem obdobju je bilo privarčevanih že 27,4 milijona EUR.

Celotni stroški, ki so sestavljeni iz stroškov prodajanja, proizvodjalnih stroškov (vključeni v stroške prodanega blaga in stroške prodajanja) in stroškov splošnih dejavnosti so v obdobju 1-9 2013 znašali 497.930 tisoč EUR in so se glede na lansko

obdobje zmanjšali za 5,2 %. Znižali so se vsi stroški razen amortizacije in najemnin, saj je Mercator razširil maloprodajno mrežo preko poslovnega najema. Stroški materiala so se znižali za 2,2 %, med njimi najbolj stroški surovin in odpis drobnega inventarja. Stroški storitev brez najemnin so se znižali za 11,8 %, med njimi najbolj zavarovalne premije, povračila stroškov v zvezi z delom in stroški intelektualnih in osebnih storitev. Stroški dela so se v obdobju 1-9 2013 glede na lansko obdobje znižali za 3,9 %.

Poslovni izid iz poslovanja

Skupina Mercator je v obdobju 1-9 2013 ustvarila 19.862 tisoč EUR dobička iz poslovanja, kar predstavlja 58,8 % realiziranega v enakem obdobju lanskega leta. Dobiček iz poslovanja je letos nižji predvsem zaradi negativnih vplivov gospodarske situacije na potrošnja tako v market kot tudi nemarket programu.

Neto finančni odhodki

Neto finančni odhodki so glede na lansko obdobje nižji za 12.851 tisoč EUR, kar je predvsem posledica učinka tečajnih razlik iz naslova spremembe vrednosti srbskega dinarja in nižjih odhodkov za obresti kot posledica zmanjšanja EURIBOR-ja.

Poslovni izid pred obdavčitvijo

Skupina Mercator je v obdobju 1-9 2013 ustvarila negativni poslovni izid pred obdavčitvijo v višini -19.139 tisoč EUR.

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

Čista izguba Skupine Mercator za obdobje 1-9 2013 znaša -17.577 tisoč EUR.

EBITDA

EBITDA Skupine Mercator v obdobju 1-9 2013 znaša 81.956 tisoč EUR in je glede na lansko obdobje nižja za 13,8 % iz istih razlogov kot poslovni izid iz poslovanja.

EBITDAR

EBITDAR v obdobju 1-9 2013 znaša 126.245 tisoč EUR in je glede na lansko obdobje nižji za 8,1 %, kar je manj kot zmanjšanje EBITDA prav zaradi povečanja obsega poslovnih najemov.

Pojasnila k zgoščenemu konsolidiranemu izkazu finančnega položaja

Sredstva

Sredstva Skupine Mercator so na dan 30.9.2013 znašala 2.436.569 tisoč EUR in so se glede na konec leta 2012 znižala za 86.251 tisoč EUR, predvsem na račun zmanjšanja zalog, terjatev in nepremičnin, naprav in opreme.

Vrednost dolgoročnih sredstev Skupine Mercator na dan 30.9.2013 znaša 1.915.937 tisoč EUR, kar je za 51.860 tisoč EUR manj kot je znašalo stanje na dan 31.12.2012. Največji delež v dolgoročnih sredstvih predstavljajo osnovna sredstva, in sicer 96,0 % (1.838.826 tisoč EUR), katerih vrednost je za 57.490 tisoč EUR nižja od stanja konec leta 2012, kar je posledica nižjega obsega naložb, ki so bile manjše od amortizacije.

Povečanje dolgoročnih danih posojil in depozitov v 1-9 2013 za 5.495 tisoč EUR se nanaša na reklasifikacijo vnaprej plačanih najemnin iz terjatev do kupcev in drugih terjatev.

Vrednost kratkoročnih sredstev Skupine Mercator na dan 30.9.2013 znaša 520.632 tisoč EUR, kar je za 34.391 tisoč EUR manj kot znaša stanje konec leta 2012. Največji delež predstavljajo terjatve do kupcev in druge terjatve (50,5 %) ter zaloge (46,2 %). Terjatve do kupcev in druge terjatve so se v 1-9 2013 povečale zaradi medletnega evidentiranja kratkoročnih časovnih razmejitev in zaradi pospeševanja veleprodaje. Glede zalog Skupina nadaljuje politiko učinkovitega upravljanja, tako da so se zaloge v 1-9 2013 znižale za 26.990 tisoč EUR.

Kapital in obveznosti

Kapital Skupine Mercator na dan 30.9.2013 znaša 643.939 tisoč EUR, kar je za 19.310 tisoč EUR oziroma 2,9 % manj kot znaša stanje konec leta 2012. Zmanjšanje se nanaša na negativni poslovni izid v višini -17.577 tisoč EUR, in zmanjšanje kapitala v višini -1.733 tisoč EUR predvsem iz naslova negativnih tečajnih razlik pri prevedbi tujih odvisnih družb, spremembe poštene vrednosti instrumentov za varovanje pred tveganjem in odloženih davkov.

Na dan 30.9.2013 znašajo celotne finančne obveznosti 1.065.050 tisoč EUR, kar je za 29.670 tisoč EUR manj, kot znaša stanje konec leta 2012. Neto finančni dolg Skupine Mercator, izračunan kot razlika med finančnimi obveznostmi in finančnimi sredstvi Skupine Mercator, na dan 30.9.2013 znaša 994.251 tisoč EUR (31.12.2012: 1.008.034 tisoč EUR).

Na dan 30.9.2013 znaša stanje rezervacij 28.918 tisoč EUR. Glede na stanje konec leta 2012 so se rezervacije zmanjšale za 2.541 tisoč EUR predvsem zaradi črpanja rezervacij za stroške reorganizacije podjetja.

Poslovne in druge obveznosti na dan 30.9.2013 znašajo 640.937 tisoč EUR in so se glede na stanje konec leta 2012 znižale za 34.383 tisoč EUR. Znižanje poslovnih obveznosti je posledica medletne dinamike v trgovski dejavnosti.

Na dan 30.9.2013 je pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri v Skupini Mercator znašala 59,3 %, kar je za 9,0 odstotne točke manj, kot konec leta 2012.

ZGOŠČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE POSLOVNI SISTEM MERCATOR, D.D.

Mercator, d.d., je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Ljubljana, Dunajska cesta 107. Družba Mercator, d.d., je obvladujoča družba skupine povezanih podjetij v Sloveniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori, Bolgariji, Albaniji in v Makedoniji.

Družba ima dvojno nalogo, v pretežni meri opravlja dejavnost trgovine na drobno in na debelo z izdelki široke porabe in izvaja različne koncernske naloge za družbe v Skupini. Zaradi tega uporaba računovodskih izkazov družbe Mercator, d.d., za

ekonomsko analizo poslovanja Skupine Mercator ni ustrezna; za takšno analizo je smiselno uporabiti predvsem konsolidirane računovodske izkaze, ki prikazujejo poslovno uspešnost Skupine Mercator kot enovitega gospodarskega subjekta.

Zaradi pripojitve družbe M - Tehnika, d.d., ki je bila izvedena s 1.7.2013, računovodski izkazi družbe Mercator, d.d., med obdobji niso primerljivi.

Zgoščen izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	30.9.2013	31.12.2012	30.9.2012	Indeks	Indeks
				30.9.2013/ 31.12.2012	30.9.2013/ 30.9.2012
SREDSTVA					
Dolgoročna sredstva					
Nepremičnine, naprave in oprema	1.015.142	1.035.658	1.004.509	98,0	101,1
Naložbene nepremičnine	2.187	3.194	3.471	68,5	63,0
Neopredmetena sredstva	9.522	9.570	10.368	99,5	91,8
Odložene terjatve za davek	19.310	19.200	7.606	100,6	253,9
Dana posojila in depoziti	73	268	85	27,2	85,9
Naložbe v kapital podjetij v Skupini	580.233	557.881	632.053	104,0	91,8
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	739	928	1.078	79,6	68,6
	1.627.206	1.626.699	1.659.170	100,0	98,1
Kratkoročna sredstva					
Zaloge	95.105	84.225	81.712	112,9	116,4
Terjatve do kupcev in druge terjatve	166.314	138.532	159.086	120,1	104,5
Terjatve za odmerjeni davek	23	4.962	4.662	0,5	0,5
Dana posojila in depoziti	21.581	54.206	57.910	39,8	37,3
Izpeljani finančni inštrumenti	51	1	8	5.100,0	637,5
Denar in denarni ustrezniki	3.660	11.611	9.773	31,5	37,5
	286.734	293.537	313.151	97,7	91,6
Skupaj sredstva	1.913.940	1.920.236	1.972.321	99,7	97,0
KAPITAL					
Osnovni kapital	157.129	157.129	157.129	100,0	100,0
Kapitalske rezerve	198.872	198.872	198.872	100,0	100,0
Lastne delnice	(3.235)	(3.235)	(3.235)	100,0	100,0
Rezerve iz dobička	171.984	171.984	239.422	100,0	71,8
Rezerva za pošteno vrednost	220.721	215.494	195.240	102,4	113,1
Preneseni čisti poslovni izid	(6.938)	-	8.749	-	-
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	124	-	19.364	-	0,6
Kapital	738.657	740.244	815.541	99,8	90,6
OBVEZNOSTI					
Dolgoročne obveznosti					
Poslovne in druge obveznosti	1.599	1.599	2.024	100,0	79,0
Finančne obveznosti	282.134	436.941	531.781	64,6	53,1
Odložene obveznosti za davek	40.118	40.870	35.716	98,2	112,3
Rezervacije	44.072	44.101	23.740	99,9	185,6
	367.923	523.511	593.261	70,3	62,0
Kratkoročne obveznosti					
Poslovne in druge obveznosti	342.576	324.733	303.342	105,5	112,9
Obveznosti za odmerjeni davek	-	-	2.841	-	0,0
Finančne obveznosti	462.509	326.479	252.361	141,7	183,3
Izpeljani finančni inštrumenti	2.275	5.269	4.975	43,2	45,7
	807.360	656.481	563.519	123,0	143,3
Skupaj obveznosti	1.175.283	1.179.992	1.156.780	99,6	101,6
Skupaj kapital in obveznosti	1.913.940	1.920.236	1.972.321	99,7	97,0

Zgoščen izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	1-9 2013	1-9 2012	Indeks 1-9 2013/ 1-9 2012
Prihodki iz prodaje	1.094.794	1.077.762	101,6
Stroški prodanega blaga in stroški prodajanja	(1.040.017)	(999.103)	104,1
Stroški splošnih dejavnosti	(37.400)	(38.509)	97,1
Drugi poslovni prihodki	5.328	8.871	60,1
Poslovni izid iz poslovanja	22.705	49.021	46,3
Finančni prihodki	3.630	6.228	58,3
Finančni odhodki	(28.020)	(32.390)	86,5
Neto finančni odhodki	(24.390)	(26.162)	93,2
Poslovni izid pred obdavčitvijo	(1.685)	22.859	-
Davek	1.809	(3.495)	-
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	124	19.364	0,6

Zgoščen izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	1-9 2013	1-9 2012	Indeks 1-9 2013/ 1-9 2012
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	124	19.364	0,6
Drugi vseobsegajoči donos			
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	55	699	7,9
Sprememba poštene vrednosti instrumentov za varovanje pred tveganjem	2.960	(564)	-
Odloženi davki	(947)	3.609	-
Odtujitev naložbe v odvisno družbo	-	3.115	-
Pripojitev odvisne družbe	(3.779)	-	-
Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	(1.711)	6.859	-
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	(1.587)	26.223	-

Zgoščen izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2012	157.129	198.872	(3.235)	239.422	190.650	13.246	15.574	811.658
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja								
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	19.364	19.364
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	4.589	2.268	-	6.857
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	-	-	-	-	4.589	2.268	19.364	26.221
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu								
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom								
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	(22.339)	-	(22.339)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	(22.339)	-	(22.339)
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	15.574	(15.574)	-
Stanje 30. septembra 2012	157.129	198.872	(3.235)	239.422	195.240	8.749	19.364	815.541

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2013	157.129	198.872	(3.235)	171.984	215.494	-	-	740.244
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja								
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	124	124
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	5.227	(6.938)	-	(1.711)
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	-	-	-	-	5.227	(6.938)	124	(1.587)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 30. septembra 2013	157.129	198.872	(3.235)	171.984	220.721	(6.938)	124	738.657

Zgoščen izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR

	1-9 2013	1-9 2012	Indeks 1-9 2013/ 1-9 2012
Denarni tokovi pri poslovanju			
Kosmati denarni tok iz poslovanja	49.571	72.931	68,0
Sprememba zalog	(10.881)	54.291	-
Sprememba poslovnih in drugih terjatev	(27.782)	4.030	-
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti	21.443	(3.100)	-
	32.351	128.152	25,2
Neto tečajne razlike iz financiranja	(1)	-	-
Odhodki za obresti	(24.133)	(27.514)	87,7
Izdatki za davke	-	(2.841)	-
Denar, ustvarjen pri poslovanju	8.217	97.797	8,4
Denarni tokovi pri naložbenju			
Izdatki za prevzem odvisnih družb, poslovnih dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev	(29.473)	(14.481)	203,5
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin	(5.400)	(28.023)	19,3
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(2.661)	(2.671)	99,6
Izdatki za nakup za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	(5)	-
Izdatki za dana posojila in depozite	-	(22.549)	-
Prejemki pri odtujitvi odvisnih družb brez odtujenih denarnih sredstev	73	19.117	0,4
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme in naložbenih nepremičnin	4.119	5.721	72,0
Prejemki pri odtujitvi neopredmetenih sredstev	-	16	-
Prejemki od odtujitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	78	1.608	4,9
Prihodki iz obresti	3.062	3.429	89,3
Prejete dividende	-	1.371	-
Prejemki od danih posojil in depozitov	32.820	-	-
Denar, (uporabljen) ustvarjen pri naložbenju	2.618	(36.467)	-
Denarni tokovi pri financiranju			
Prejemki (izdatki) pri prejetih posojilih	(18.776)	(39.451)	47,6
Izdatki za dividende delničarjev	(10)	(22.174)	0,0
Denar, (uporabljen) ustvarjen pri financiranju	(18.786)	(61.625)	30,5
Neto (zmanjšanje) povečanje denarja in denarnih ustreznikov	(7.951)	(295)	2.695,3
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	11.611	10.068	115,3
Denar in denarni ustrezniki na koncu obračunskega obdobja	3.660	9.773	37,5

Pojasnila k medletnim računovodskim izkazom

Pojasnila k zgoščenemu izkazu poslovnega izida

Zaradi pripojitve družbe M - Tehnika, d.d., računovodski izkazi družbe Mercator, d.d., med obdobji niso primerljivi.

Prihodki iz prodaje

Družba Mercator, d.d., je v obdobju 1-9 2013 ustvarila 1.094.794 tisoč EUR prihodkov iz prodaje, kar glede na obdobje 1-9 2012 pomeni 1,6-odstotno povečanje. Pretežni del prihodkov družba ustvari s prodajo blaga, materiala in proizvodov, ki se v pretežni meri nanaša na prodajo trgovskega blaga na drobno in debelo.

Stroški prodanega blaga in stroški prodajanja

Stroški prodanega blaga in stroški prodajanja družbe Mercator, d.d., ki vključujejo nabavno vrednost prodanega blaga, stroške prodajanja in druge poslovne odhodke, so v obdobju 1-9 2013 znašali 1.040.017 tisoč EUR, kar glede na enako obdobje lanskega leta predstavlja 4,1-odstotno povečanje.

Nabavna vrednost prodanega blaga se je glede na lansko obdobje povečala za 3,8 %. Drugi poslovni odhodki pa so v obdobju 1-9 2013 zmanjšali za 51,6 %.

Stroški splošnih dejavnosti

Stroški splošnih dejavnosti družbe v obdobju 1-9 2013 znašajo 37.400 tisoč EUR, kar glede na enako obdobje lanskega leta predstavlja 2,9-odstotno zmanjšanje.

Celotni stroški, ki so sestavljeni iz stroškov prodajanja (vključeni v stroške prodaje), in stroškov splošnih dejavnosti so v obdobju 1-9 2013 znašali 267.570 tisoč EUR in so se glede na lansko obdobje povečali za 4,0 %. Najbolj so se povečali stroški dela, in sicer za 8,1 %. Povečanje stroškov je posledica pripojitve družbe M - Tehnika, d.d.

Poslovni izid iz poslovanja

Družba Mercator, d.d., je v obdobju 1-9 2013 ustvarila 22.705 tisoč EUR dobička iz poslovanja, kar predstavlja 53,7 % manj kot v enakem obdobju lanskega leta. Dobitek iz poslovanja je letos nižji predvsem zaradi negativnih vplivov gospodarske situacije na potrošnjo.

Neto finančni odhodki

Neto finančni odhodki so glede na lansko obdobje nižji za 1.772 tisoč EUR, kar je predvsem posledica nižjih odhodkov za obresti.

Poslovni izid pred obdavčitvijo

Družba je v obdobju 1-9 2013 ustvarila poslovni izid pred obdavčitvijo v višini -1.685 tisoč EUR.

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

Čista dobiček družbe za obdobje 1-9 2013 znaša 124 tisoč EUR.

EBITDA

EBITDA družbe Mercator, d.d., v obdobju 1-9 2013 znaša 54.194 tisoč EUR, in je glede na lansko obdobje nižji za 30,9 % iz istih razlogov kot poslovni izid iz poslovanja.

EBITDAR

EBITDAR družbe Mercator, d.d., v obdobju 1-9 2013 znaša 63.422 tisoč EUR in je glede na lansko obdobje nižji za 26,7 %.

Pojasnila k zgoščenemu izkazu finančnega položaja

Sredstva

Sredstva družbe Mercator, d.d., so na dan 30.9.2013 znašala 1.913.940 tisoč EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 6.296 tisoč EUR, predvsem na račun zmanjšanja danih posojil in depozitov podjetjem v Skupini.

Vrednost dolgoročnih sredstev družbe na dan 30.9.2013 znaša 1.627.206 tisoč EUR, kar je za 507 tisoč EUR več kot je znašalo stanje na dan 31.12.2012. Največji delež v dolgoročnih sredstvih predstavljajo osnovna sredstva, in sicer 63,1 % (1.026.851 tisoč EUR), katerih vrednost je za 21.571 tisoč EUR nižja od stanja konec leta 2012, kar je posledica nižjega obsega naložb, ki so bile manjše od amortizacije.

Vrednost kratkoročnih sredstev družbe na dan 30.9.2013 znaša 286.734 tisoč EUR, kar je za 6.803 tisoč EUR manj kot znaša stanje konec leta 2012. Največji delež predstavljajo terjatve do kupcev in druge terjatve (58,0 %) ter zaloge (33,2 %). Zaloge na dan 30.9.2013 so višje od stanja zalog konec lanskega leta za 10.880 tisoč EUR, kar je posledica pripojitve družbe M - Tehnika, d.d.

Kapital in obveznosti

Kapital družbe Mercator, d.d., na dan 30.9.2013 znaša 738.657 tisoč EUR, kar je za 1.587 tisoč EUR oziroma 0,2 % manj kot znaša stanje konec leta 2012. Zmanjšanje je predvsem posledica izgube pri odpravi naložbe ob pripojitvi družbe M - Tehnika, d.d., zaradi katere se je kapital zmanjšal za 3.779 tisoč EUR. Na spremembo kapitala so vplivali tudi čisti poslovni izid v višini 124 tisoč EUR ter za 2.068 tisoč EUR spremembe vrednosti izvedenih finančnih instrumentov in odloženih davkov.

Na dan 30.9.2013 znašajo celotne finančne obveznosti 744.643 tisoč EUR, kar je za 18.777 tisoč EUR manj, kot znaša stanje konec leta 2012.

Na dan 30.9.2013 znaša stanje rezervacij 44.072 tisoč EUR. Glede na stanje konec leta 2012 se rezervacije skoraj niso spremenile.

Poslovne in druge obveznosti na dan 30.9.2013 znašajo 344.175 tisoč EUR in so se glede na stanje konec leta 2012 povečale za 17.843 tisoč EUR. Povečanje poslovnih obveznosti je posledica medletne dinamike v trgovski dejavnosti, poleg tega pa je povezano tudi z zmanjševanjem zadolženosti. Na povečanje poslovnih obveznosti je vplivala tudi pripojitev družbe M - Tehnika, d.d.

IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava potrjuje, da je povzetek računovodskega poročila družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator po njenem najboljšem mnenju sestavljen v skladu z ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe Poslovni sistem

Mercator, d.d., in drugih družb, vključenih v konsolidacijo.

V poslovno poročilo je vključen pošten prikaz informacij o pomembnih poslih s povezanimi osebami in je sestavljen v skladu z ustreznimi računovodskimi standardi ter veljavno zakonodajo.

Poslovni sistem Mercator, d.d.
Uprava

Ljubljana, 12 november 2013